

Velja po pošti:
 za celo leto naprej . . . K 20.—
 za en mesec 2-20
 za štiri mesece . . . . . 20.—
 za osem mesecev . . . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . K 2.—
 za štiri mesece 1-80
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . . . K 7.—
 za štiri mesece . . . . . 9.—
 za ostalo izdajstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat . . . . . po 30 v
 za dva in večkrat 25,,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna pettivrsta po 60 v
 Izbija vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vzolj red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rekopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Bodoči mir.

Dvojno mednarodno gibanje je v tiru za mir. Izšlo je iz obeh mednarodnih organizacij: iz katoliške cerkve in iz socializma.

Pričeli so k a t o l i k i z mednarodnim sestankom meseca februarja t. l. v Curihu. Delo se intenzivno nadaljuje, brez šuma in šundra.

Z velikim šumom je zastavila socialistična akcija za »socialistični mir« in vzbudila je mnogo nad, ker je žurnalistična režija prvovrstna. Ime Stockholm je dobilo poseben zvezek in preoptimistični ljudje so mislili, da nam Stockholm prinese vroče zaželjeni mir. Toda vse kaže, da »socialističnega miru« ne bo, da se je, odnosno bo stockholmška akcija izjalovila. Francoska, angleška in ameriška vlada so zavzele tako kategorično protivno stališče, da je vsak uspeh po človeški pameti izključen. Socialistični poslanec Seitz, ki je bil v Stockholmu, je v svojem govoru v državnem zboru potrj priznal, da Stockholm ne prinese miru.

Socialističnega miru ne bo. Pač pa vse kaže, da bo mir n a c i o n a l i s t i č e n, sklenjen na narodni podlagi — kakor je tudi vojska izšla iz nacionalističnih nagibov in stremeljenj.

Brez dvoma pa pripade krščanskemu načelu medsebojne ljubezni in prizanesljivosti velika naloga, brzdati in miriti prenapete nacionalistične strasti in najti vezi za skupno delo narodov v smeri obnovljenja človeštva na razvalinah te strašne vojske.

Vojsko je rodila nacionalistična o s e b n o s t in pohotnost. Ta ošabnost se je tekem vojske zmanjšala pri vseh narodih in z ošabnostjo izginja tudi pohlepnost. Danes so odkrite vse niti, ki kažejo, odkod je prišla vojska. Carska Rusija je hotela vzeti Avstriji Galicijo in podjarmiti avstrijske Jugoslovane Srbiji.

Italijani so hoteli vzeti Avstriji in Jugoslovanom vso jadransko obal.

Francozi so hoteli vzeti Alzacijo in Loreno, Angležem se gre za neomejeno nacionalno svetovno gospodstvo.

Povsodi samo nacionalistični nagibi.

Preko vseh teh nacionalističnih protivij, ki so rodila besno narodovo sovraštvo, bo treba najti kompromis. V resnici so vsi narodi navezani eden na drugega. Vsi narodi so in bodo še bolj, ko vojska traja dalje, pokriti z ranami. Te rane se bodo zacelile najbolje in najhitreje v resnični vzajemnosti vseh

narodov, na podlagi medsebojnega spoštovanja in svobodnega razvijanja vseh narodnih moči.

Mir bo n a r o d e n — ne pa socialističen.

Socializem kot tak je nezmožen izposlovati mir, ker so se vse socialistične stranke utopile v nacionalizmu.

Mednarodni socializem ne eksistira več. Le en mednarodni organizem je še na svetu: K a t o l i c i z e m.

Govor dr. Laginje.

Dunaj, 14. junija 1917.

V današnji proračunski debati je govoril podpredsednik Jugoslovanskega kluba, načelnik Starčevičeve stranke dr. Laginja. Izvajal je: Narod strada. Umira. Moški so v vojni. Ženske trpe. Veliko žensk in otrok so odvedli zdoma. Naš jaz trpi neprimerno več kot drugi deli države. Prošnje in pritožbe stoletji so neuslišane. Pritisk birokracije je vedno hujši. Razumete sedaj li naš krik?

Ko se verige centralizma v imenu neke nove Avstrije oklepajo vedno bolj krog nas, je naša dolžnost, da zahtevamo lastne države, kjer si bomo svoje dohodke in izdatke določali sami v soglasju s presvitlim vladarjem, kjer nas ne bodo tlačili Nemci ali Mažari. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Slavonija in Srem nam bosta dajala hrane. Za svoje brate in prijatelje bomo čuvali vrata v svet, našo sinjo Adrijo! Neprijatelji, Vam pa velja klic, roko proč od Adrije!

Pozdravljam sklep hrvatskega sabora, ki zahteva od vlade, naj se pošlje hrvatsko žito najpreje v Bosno in Dalmacijo. Šele preostanek drugam.

Kaj pa rekvirirati pri nas? »Odkud zlata, kuda nema zlata, odkud hleba, kuda nema hleba. Hleba, hleba gospodarju, toga treba.« (Pritrjevanje.) Predvsem se hočem dotakniti prestolnega govora. Omenjati in kritizirati ni samo naša ustavna pravica, temveč tudi dolžnost. Odgovornosti ne nosi vladar, ampak vlada. Vladar si pridržuje prisoje na ustavo do konca vojne. Preje pa pravi, da se hoče držati ustavnega vladanja. To je resna, slovesna izjava. Zato nasprotje, katerega ne moremo rešiti. Po naši ustavi gre itak vladarju ustavna pravica, napovedovati vojno, sklepati mir in pogodbe z drugimi državami. Zato si ni treba pridržavati prisoje.

Ministrski predsednik je trdil, da drži Avstrijo. Kako? Novo? Staro? Enotne države hoče. Ni je bilo nikdar, to je laž. Zgodovina pozna sicer Avstrijo! A to je pomenilo le posestva vladarske hiše.

Avstrija je kot druga nemška država nemočea. To bi pomenilo le suženjstvo za Čehe, Poljake, Jugoslovane.

Nemci zahtevajo posebne ureditve za malenkostno nemško ozemlje na Češkem! Pozabijo pa, oziroma hočejo pozabiti, v kakšnem robskem razmerju se nahajajo posebno štajerski in koroški Slovenci. Take zahteve so skrajno krivične! Ako zahtevamo, da se s kraljevino Hrvatsko združijo geografično in narodno tja spadajoče zemlje, ni nobene nevarnosti za Nemce. Z nekaj mesteci in otočcem kočevskim bi se kot neagresivni narod spoznameli. Enako velja za one od Italijanov naseljene kraje.

Da bi pa radi par mest milijoni ljudstva pod tremi državnimi oblikami in z deželami morali živeti, ne moremo prenašati!

Ideal narodne avtonomije vstaja! Kaj pomeni to pri nas, kjer vse narode vladata le nemško in madžarsko plemo. Germanizacija na vseh plateh. V istrskih šolah je šolska uprava po tajnih uredbah vpeljala nemški pouk v prvem razredu ljudske šole! Nadzornik ne zna besedice slovenski ali hrvatski. V Bosni šolske otroke uče telovadbe tako, da družijo turške, hrvatske in srbske otroke v posebne rojne vrste, ki se napadajo. Hujskajo že otroke. (Zgražanje.)

Naša zahteva je stara! Z nami harmonira narod. Leta 1907. sem isto predlagal. Le princ Lichtenstein je vrgel besedo »trijalizem«. Nihče ni ugovarjal. Dne 30. maja pa so se tudi krščanski socialci po svojem zastopniku izjavili proti nam. Kje so še krščanske stranke? Si bomo zapomnili.

Dalje vprašam, zakaj so odpravili cirilico? Naša narodna last je. Največji Hrvatje so se je pred pol stoletjem posluževali. Mehitaristi so še pred kratkem tiskali zbirke Karadžičevih narodnih pesmi. Trst, Šibenik in Dubrovnik so jih več naročali kakor vsa kraljevina Srbija. Ali dvomite mogoče o domovinstvu Borojevića, rešitelja domovine? Kot nadporočnik je naročil šest izvodov. Težka žrtev.

Kot zastopniki kmetijskega ljudstva ne bomo nikdar odnehali, dokler ne dobimo narodne avtonomije, koje ozemlje se bo krilo z vsem rodem enega jezika.

Narodi so v bojih pokazali, da so združeni in da hočejo skupaj ostati. Ali mislite, da se Hrvatje in Slovenci bijejo za nemško Avstrijo? Nikakor ne! Vzroki edinosti so drugi! Vernost, zdravje in poštenost ljudstva je to! In hrabro ljudstvo se zaveda, da so se njegovi pračedi l. 1527. svobodno zvezali s Habsburžani. Ti pa so jim obljubili, da bodo varovali in združili

naše ozemlje. Kaj pa pomeni Slovenska marka? Dele nekdanjega hrvatskega kraljestva. Historično pravo govori za nas. In Bog, ki je pustil rasti železo, ni hotel robov. (Dolgotrajno odobravanje.)

Vojski pišejo.

Dragi »Slovenec! Med samimi Lah, Ogr in Nemci sem in ti si mi edino razvedrilo. Zato te tudi vsak dan pričakujem težje nego menažo. Tembolj me jezi, da te neki nepridiprav vedno pridržuje, bodisi da te čita brezplačno, bodisi iz narodne mržnje. Ponedeljkovo številko s sliko s sliko naše vzvišene cesarice Cite sem prejel šele četrty dan. Sploh sem prejel od 4. junija do danes, 10. junija, le omenjeno številko. In vendar sem naročnino pošteno plačal in mi uprava list tudi nedvomno redno pošila. Dotičnik, ki si moj list pridržuje, bi storil prav, da bi se že enkrat naučil ločiti med lastnim in tujim in ne trgaj ubogemu vojaku edinega razvedrila, ki si ga z lastnim denarjem plača. — Ko sem čital v »Slovencu«, kako junaško branijo našo drago primorsko domačijo sinovi vseh narodov države, so me večkrat obile solze hvaležnosti. Hvala in slava vam junaki, ki znate samo premagati, odbiti ali pa ujeti. Vas zgled bomo posnemali! Desetnik M. M.

× × ×

Ze sem se bil nekaj časa nahajal v postojankah, kjer je bilo še precej mirno. 12. maja ob 4. uri zjutraj je pa zabobnelo, kakor bi se hotel svet podreti. Takoj smo vedeli, pri čem da smo. Italijanska artiljerija nas je začela natepavati iz vseh kalibrov, z minami in sploh vsem, kar je doslej iznašla človeška veda na tem polju. Kras je ječal in se majal v svojih tečajih. 14. maja je nastopila laška pehota. Tedaj smo Slovenci napeli svoje puške in strojnice in naša artiljerija je tako udarila, da je Lah kar po zraku plesal. Naval smo odbili. Na stotine je ležalo sovražnika za našimi žičnimi ograjami, koliko smo jih ujeli, ste brali. 10. laška ofenziva je pokazala, da smo nepremagljivi. Čuden je pogled po bojišču. Nikjer ne vidiš ne enega drevesa, ne enega grmiča in tudi ne peči zemlje, kamor bi ne bila udarila sovražna granata ali mina. Človek bi mislil, da tu ne more biti živega bitja. Tu vstrajamo branilci domovine kot nepremagljiv zid, čez katerega Lah nikoli ne pride, prej bo potočil zadnjo kapljo svoje kr-

LISTEK.

Emona v stiskah.

Dva tisoč let bo že domalega preteklo, kar je prvič stegnili mogočni, svet vladajoči Rim svoje gospodstva željne roke po naših krajih. Kruti sili se je sicer posrečilo z organizirano premočjo si podvreči posamična alpska plemena, a trdne, trajne in stalne zveze naših pokrajin z Italijo niso mogli nikdar upostaviti. Zato vidimo, da so prištevati našo belo Ljubljano, katero zavzeti in zagospodovati se danes zastojni trudijo potomci velikih Rimljanov, enkrat k Iliriku, drugič zopet k Panoniji ali pa celo Italiji. Rimski zgodovinar Herodijan pravi o naši Emoni, da leži v ravnini ob vznožju Alp in s te strani kot prvo mesto Italije. Imena Emona domačini niso rabili, marveč le skrajšano obliko Hema (epistéas próte Italias pólei, hén kalusin Hémá hoí epíhērioi. Herodíanu istoríon VIII, 1).

Kakor se v današnji vojni vojski vsi narodi zemljekroga branijo in počasi otrešajo spon samopašnega trinitivna, kateremu so ljudstva le slepo orodje za dosega častihlepkih ciljev vladajoče kaste, podobno je bilo tudi v

davnih rimskih časih, ko so morali podjarmljeni narodi kot sužnji robotati za lagodni in pomehkuženi Rim.

Kot blisk naglo se je razširila po naših krajih novica, da je mogočni Cezar padel kot žrtev zarotnikov. Kakor strela mogočno je šinila iskra doslej zatajevanega svobodoljubja med tlačne alpske rodove. Kot en mož so se dvignili proti tujemu gospodstvu. Sam cesar Avgust je peljal svoje čete proti vstaškimi Karnijcem in Japodom. Kakor danes tudi takrat ta vojni pohod ni bil nikak sprehod z godbo na čelu, kakor so si morda v Rimu domišljevali. Na kraških skalah se je zlomil in se bo še lomil vihar z juga, pa naj pride kadarkoli! Oktavijan Avgust je osvojil sicer nekaj krajev in mest, toda močno utrjenega Metula, ki ga je branilo 3000 mladih mož ni mogel zavzeti. Je to prvi junaški boj naše ožje domovine, o katerem nam zgodovina natančneje poroča: titanska borba osebne hrabrosti z rafinirano umetnostjo rimskega vojevanja, borenje za dom in prostost.

Da bi osvojil mesto Metullum, je dal napraviti Oktavijan dva nasipa in štiri napadalne mostove proti mestnemu obzidju. Raz vzvišenega stolpa je vodil osebno boj in navduševal svoje napadajoče čete. Toda trije mostovi se podro pod težo naskakovalcev. Še stoji

četrty, katerega prestopiti si omagani vojski ne upajo. Tedaj pa stopi Oktavijan sam iz stolpa, zagrabí ščit in dere naprej na most. Vojski za njim v tako divjem navalu, da se še ta edini preostali most podere. Izmed mnogih mrtvih izvlečejo tudi ranjenega Oktavijana, ki ukaže napraviti takoj zopet nov most in se postavi na čelo svojih čet. Začuden vsled tolike odločnosti, se začno obleganci pogajati. Pet sto talcev pošljejo Rimljanom in jim dovolijo imeti v enem delu mesta posadko, ko pa je zahteval Oktavijan od Metulčanov oddajo orožja, niso mogli prenesti takega ponižanja in napadejo iznova Rimljane. Vedli so pač, da bodo podlegli silni premoči, a čut žaljene časti je bil močnejši in je zahteval maščevanja, četudi do zadnje kapljice krvi.

Hišo, v katero so spravili svoje žene in otroke, zažgo sami in v boju in plamenu padejo zadnji branilci. Celu ujetniki so usmrtili najpreje svoje žene in otroke, potem pa še sebe, tako da niso dobili Rimljani nobenega plena. Razvaline nam kažejo še danes mesto, kjer je stalo zadnje mogočno oporišče za svojo svobodo do skrajnosti odločnih kranjskih Japodov.

Toda usodepolni boj za svobodo alpskih narodov se je ponovil s podvojeno silo l. 15. pr. Kr., katerega posled-

nji utrinki so se odigrali v ustanku Panoncev in Dalmatov (6—9 po Kr.).

Vzrok te velike in obsežne vstaje proti rimskemu jarmu je bilo trinoško, nečastno, naravnost suženjsko ravnanje vladajočih s podložnimi narodi. Ko so vprašali Batona, enega izmed voditeljev tega upora, zakaj da so odpadli od Rimljanov in se spustili v trdovratno vstaško vojsko, jim je le-ta odgovoril: »Tega ste krivi vi sami, ker niste pošiljali v varstvo naših čred psoval pastirjev, marveč volkove« (u kynas, udé noméas, allá lýkus pémpete. Dio Cassius, Romaiké istoría, bibl. LV, 33).

Bila je to ena najstrašnejših borb, kar jih je kedaj divjalo po naših pokrajinah: Dvesto tisoč vstašev je dvignilo svoje orožje proti brezsrčnemu zatiralcu. Plenili in morili so rimske državljane in trgovce ter nameravali čez Nauportus (Vrhniko) in Tergeste udariti nad Italijo, drugi del pa v Makedonijo. Triletni vroči boji so pokopali svobodo alpskih dežel, — večni Rim je strl junaški odpor zatirancev.

Med Rimljani samimi so se tuintam čuli glasovi, da je treba z ljudstvom obzirneje ravnati. Zgoraj omenjeni zgodopisec Dion (Cassius, § 19 sl.) daje na usta Livije ces. Avgustu svete in navodila, kako je ravnati s podlož-

vi. — Vsi tukajšni slovenski fantje in moške pošiljamo dragim domačim in vsem rojakom iskrene pozdrave ter se priporočamo v molitev, da bi nas ljubi Bog in Marija še naprej varovala! Janez Beznik, Gorjuše v Bohinju; Jakob Felicijan, Florijan Raus.

× × ×

Bilo je 26. maja. Prijeten svež veter je vel. Ura je tri popoldne. Vse je še pokoncu, nihče še ni zatislil oči. Tedaj pride povelje... po jarku tiho zašumi vest: Mi gremo naprej! Brž je vse pripravljeno, vsi nestrpno pričakujemo nadaljnega povelja. Nad nami zaropotejo naši aeroplani, vsak vojak jih že pozna po glasu. Oglasi se povelje: Naprej! Tiho in oprezno stopamo iz strelskega jarka; nobenega šuma ni čuti, le tuintam se oglasi povelje »Levo!« Šli smo naravnost proti zasločeni kopji. Vsak je pričakoval trenotka, ko bo padel prvi sovražni strel. Toda nič. Že smo prekoračili prostor sovražnih predstraž, ki so se bledumaknile. Za seboj smo pustili vase. Tedaj se vsuje na nas toča kroketov. Sovražni šrapneli so nas iskali, a bili hvala Bogu predaleč namerjeni. Laške strojnice so ropotale kakor težko palozen polomljen avto. Na povelje smo se vrgli na tla in se za silo zavarovali. V zrak sikne prva rdeča raketa — znamenje artiljeriji. Čez par minut že začne rjoveti po zraku naše granate in šrapneli. Naše topništvo izbornostrelja, posebno učinkovito delujejo naši 30,5 cm očaki. To je trajalo četrt ure. Nato druga raketa in naša artiljerija ditihtne. Z bajonetom naprej! Podvzivali smo se proti vrhu, katerega je sovražnik obupno branil. A njegov besni ogenj nas ni mogel zadržati — vrgli smo ga z višine in zasedli to za nas tako važno postojanko. Polastili smo se lepega števila ujetnikov in velike množine drugega plena. Po tleh je ležalo polno mrtvih in ranjenih sovražnikov. Pregledali smo svoje vrste tudi mi in videli, da manjka mnogoter tovariš! Padli so ali bili ranjeni, ujet pa od našega pešpolka ni bil nihče! Iskren pozdrav slovenski domovini! Janez Strašek, Valentin Malovašič z Vrhnik, Anton Vogrin iz Celja.

× × ×

Že sta minuli dve leti, odkar je lačni Italijan iztegnil roko po naši krásni goriški zemlji. V desetih groznih bitkah je zase doslej le nekaj malega dosegel, a trdno upamo, da tudi to le začasno. Četudi premnogi izmed nas Goričanov, ko se vrne v domači kraj, ne bo spoznal mesta, kjer mu je stala rojstna hiša, vendar hočemo nazaj na rodno grudo! Postavimo si nove domove in se s tem večje ljubeznijo in vneto oklenemo obdelovanja svoje očete zemlje pod perotmi avstrijskega orla. Naj nam kmalu zasije ta dan! Najlepše pozdrave vsem Goričanom doma in v pregnanstvu pošiljajo: Alojzij Peršič, Šempas; Ignacij Pelicon, Šempas; Fran Kočevar, Sv. Križ; Alojzij Cotar, Dornberg; Anton Pavlica, Rihtenberg; Ivan Rusjan, Kozana; Fran Špácal, Kostanjevica; Mihael Srebrnič, Medana; Beltram, Vogrsko.

× × ×

Dasiravno je bojna črta oddaljena od vasi, v kateri smo nastanjeni, samo tri četrt ure, smo imeli na praznik Sv.

Rešnjega Telesa lepo cerkveno slovesnost. Vršila se je procesija sv. R. T., katere se je vdeležilo mnogo častnikov in vojaštva ter domače prebivalstvo. Svirala je vojaška godba, sv. maša je bila na prostem: Sovražnik nas ni motil, le radoveden sovražni letalec nas je prišel gledat, a naši topničarji so mu pokazali pot nazaj. Veselo in obenem žalostno nam je bilo ta dan pri srcu; veseli smo bili, da smo se mogli zopet enkrat vdeležiti prelepe cerkvene slovesnosti, žalostni pa ob spominu na dom... Naše hiše porušene, naše družine v žalostnem begunstvu, katero mnogi bratje delajo še težje... Da bi že minili dnevi preizkušnje! S to željo pozdrav vsem ljubim goriškim rojakom! Fran Kavčič.

× × ×

Po izjalovljeni 10. italijanski ofenzivi pošiljamo preostali slovenski očetje in sinovi iz brloga med Sočo in Kanalom najsrčneje pozdrave! Desetnik Miroslav Pekarek, poddesetnik Ivan Stefančič, Josip Krogar in Andrej Medoš; Ivan Gioahim, Janez Mašera.

× × ×

Slovenski vojaki pišejo: V teh burnih časih, ko se od vseh strani zaganjajo sovražniki v našo domovino ter nam hočejo raztrgati našo ljubo Avstrijo, mi pride v spomin pesmica iz šolskih let o hrabrim Spartancih. Tem hrabrim Spartancem smemo po pravici primerjati naše slovenske junake ob Soči in na kamenitem Krasu, ki tako junško odbijajo vse navale naših sovražnikov. Posebno deseta laška ofenziva je pokazala da so naši slovenski junaki nepremagljivi.

Bojišče ima sedaj grozno sliko. Na celi bojni črti ne vidiš ne enega drevesa, ne enega grmiča; a tudi ni pedi zemlje, kamor bi ne udarila sovražna granata ali mina. Vse je pokončano in podobno krajem ob Mrtvem morju. Na tem prostoru, o katerem bi vsakdo mislil, da ni več živega bitja, vztrajamo v podzemeljskih jamah slovenski junaki ter branimo, da polentar ne more nadaljevati svojega pohoda proti Trstu, Ljubljani in Dunaju, kar si je pred dvema letoma predstavljal samo za mali izprehod. Zadnji 20dnevni navalni so pokazali, da sovražnik svojega cilja ne bo nikoli dosegel, ampak bo poprej izkrcval. Dokler homo mi slovenski vojaki tu na straži, se vam doma ni treba bati, da bi polentar prišel v osrčje naše ljube slovenske domovine, pač pa upamo, da se po skorajšnji zmagi vrnemo mi kot zmagovalci na naše domove.

Državni zbor.

Dunaj, 15. junija. (Sedma seja.) Predsednik dr. Groß otvori sejo ob 11. uri 15 minut. Prva točka dnevnega reda je volitev osmega podpredsednika. Vrši se poimensko glasovanje. Izvoljen je z 209 glasovi češki socialni demokrat Tusar, ki izvolitev sprejme. Izvoljenih je tudi šest novih rediteljev. Prvi govori

poslanec dr. Trešić-Pavičić (Jugoslovanski klub).

Prične hrvaško, nadaljuje nemško. Izjavi, da je bil dve leti v preiskovalnem zaporu. V obtožnici, ki je bila naperjena proti njemu in je zahtevala smrtno kazen,

so bili prečitani v glavni razpravi z izrečnim dovoljenjem takratnega pravosodnega ministra Hochenburgerja njegovi državnozbornski in deželnozbornski govori, hoteč mu na podlagi teh dokazati veleizdajniško misljenje. Govornik nima pod sedanjim režimom nobene garancije za to, da bi ne bili njegovi govori, če bi povedal resnico o tem, kar se dogaja v jugoslovanskih deželah in kar je le senca nasproti navedenim razmeram v Talerhofu, proti njemu izrabljeni in bi ga privedli na obtožno klopi ter mu naprtli smrtno kazen.

Sploh pa je zbornica podvržena cenzuri. Zato je primoran opustiti vsako politično razpravljanje in se odpove besedi. Nato govori znani nemškorađikalni Wolf, ki daje smer celi sedanjavi avstrijski nemški politiki. Med njegovim govorom zapustijo slovanski poslanci demonstrativno zbornico. Vzrok izhoda slovanskih strank je, ker se dotakne Wolf Heinejevega medklica in ga hoče opravičiti. Med njegovim govorom pride do burnih prizorov z nemškimi socialnimi demokrati in s poljskim socialnim demokratom Diamantom.

Wolf napada Slované! Glede prestolnega govora pravi, da bi ne bilo dobro, če bi bil vladar prisegel na ustavo. Nastopa odločno proti miru brez aneksij in vojnih odškodnin in napada rađitega zunanjega ministra. Wolf se zgraža, ker je baje vlada dala v roke socialnim demokratom vodstvo zunanje politike in jih poslala v Stockholm. V resni uri svari pred socialnodemokratskim mirom. Njegov ideal je nemški mir.

Nato govori poljski socialni demokrat Daszynski. Radi cenzure ne smemo njegovega govora priobčiti. Tudi večeraj nam je cenzura pobelila govor češkega poslanca Stribny, ki je govoril o razmerah v taboru za internance v Talerhofu pri Gradcu. Oba cenzuri zapadla navedena govora so smeli priobčiti graški in dunajski listi.

Po Daszynskem govori dr. Mataja (nemški krš. soc.) o mirovnem vprašanju. Naglašja velik pomen mirovnih stremeljenj sv. očeta. Pozdravlja gospodarski program prestolnega govora.

Posl. Reitzes (poljski žid) govori o begunskem vprašanju in o interniranih. Zahteva, naj se taborišča barak odpravijo.

Govornik razpravlja obširno o judovskem vprašanju. Proslavlja junaštvo, patriotizem Židov, posebno židovskih častnikov in zdravnikov v sedanjavi vojni. Judje so veliko žrtvovali. Vojaško pokopališče v Prvačini je največji dokaz, koliko svojih mož so Judje izgubili in koliko so žrtvovali. Tudi židovski finančniki so stebri države v tej vojni. Govornik pozivlja ministra za deželno brambo, naj vse stori, da se odpravijo krivice, ki se gode v Avstriji preganjanim Judom.

Poslanec dr. Hruban (Česky svaz) zagovarja politiko Češkega svaza. Čehi so zvesti državi in dinastiji kljub temu, da jim Nemci to odrekajo. Vsak Čeh želi najsrčneje, da bi se utrdile vezi med krono in češkim kraljestvom s tem, da postane Češka samostojna. Delitev Češke pa je mogoča samo preko trupel Čehov. Čehi ne vodijo svoje opozicije proti vladi in tudi ne proti vsem Nemcem, ampak proti gotovemu delu Nemcev.

Poslanec Głombinski (Poljsko kolo) zahteva ustanovitev enotnega poljskega kraljestva, ki bi združilo vse Poljake vseh poljskih pokrajin. Ne sme se več ponoviti, da bi si stali Poljaki v zakopih kot sovražniki eden proti drugemu. Združena Poljska je najboljša mirovna garancija za Ev-

ropo. (Viharno odobravanje in ploskanje pri Poljakih.)

Predlogi in interpelacije.

V današnji seji je interpeliral poslanec dr. Korošec v zadevi postopanja civilnih in vojaških oblasti proti slovenskemu ljudstvu med vojno.

Posl. dr. Ravnihar o kršenju narodne enakopravnosti pri razpisu nekega mesta v centrali za krmila na Štajerskem.

Poljsko kolo.

Dunaj, 15. junija. Kriza v Poljskem kolu je končana. Dr. Lazarski ostane predsednik. V kolu ima danes prvo besedo radikalno krilo. Kot govornika tega krila sta govorila poslanec Daszynski (soc. dem.) in Głombinski (Vsepoljak).

Opozicijsko krilo v kolu zahteva parlamentarno vlado in civilnega, mesto vojaškega cesarskega namestnika v Galiciji.

Program zbornice.

Dunaj, 15. junija. Seja načelnikov klubov je določila, da pričnejo delovati finančni, proračunski, pravni, ustavni, vojno-gospodarski odsek že v ponedeljek. Prvo branje proračunskega provizorija mora biti končano ta teden. Proračunski odsek bo moral dovršiti svoje delo do četrta. V petek, dne 22. t. m. se vrši drugo branje proračunskega provizorija. Dne 25. t. m. se vrši glasovanje, 26. t. m. pa tretje branje.

Nato preide na dnevni red v obliki nujnega predloga mirovni predlog poslanca Daszynskega in mirovni predlog zveze duhovnikov-poslancev, kot sta ga sestavila dr. Stojan in dr. Krek. Predlog o podaljšanju mandatov bo izročen ustavnemu odseku, ki bo moral v gotovem času dovršiti svoje delo.

Parlamentarna vlada na obzoru?

Dunaj, 15. julija. V parlamentarnih krogih se širijo z vsjo odločnostjo vesti, da se misli osnovati parlamentarno koncentracijsko ministrstvo, v katerem bi bile zastopane vse večje stranke. Vlada misli ustanoviti pet novih ministrstev za ministre krajanje, in sicer nemško, poljsko, češko, ukrajinsko in jugoslovansko. Kot šef tega novega ministrstva se imenuje sedanjí ministrski predsednik grof Clam-Martinić.

Wilson zopet govoril.

Washington, 14. junija. (Kor. ur.) Reuter: Predsednik Wilson je govoril danes na velikem shodu. Ameriški narod je opozarjal, da ko je Nemčija izvedla večji del svojega osvojevalnega načrta, zdaj zasleduje drug načrt, da izspletkari mir. Če bi se uresničili smotri Nemčije, bi to pomenilo, da se bo uničil cel svet. Zdaj asno znamo, je nadaljeval predsednik, da te grde vojske nemški narod ni povzročil ali želel; vojsko so pričeli vojaški mogotci Nemčije, ki so se izkazali za mogotce v Avstriji. Narodne, posebno male države, so smatrali za pravno orožje svojega gospodarstva. Načrt so imeli, da potegnejo pas nemške vojaške sile in političnega gospodarstva skozi osrednjo Evropo in čez Sredozemsko morje v srce Azije. Avstrija jim je bila ravno tako orodje, kakor Srbija, Bolgarija in Turčija. Srce tem sanjam se nahaja v Berlinu. Ni lahko umevati gorečnosti, ki jo zdaj v Berlinu kažejo. O miru se v Nemčiji več ne govori, ne o lastnovoljnem miru, marveč o miru po narodih o katerih

niko in skrbeti za njih blagor, ne pa jih biliti z biči, zapirati v ječe ali izganjati v tuje dežele in na samotne, odljudne otoke. Naj iz teh psihologično globokozamišljenih nasvetov poberem nekaj drobtin in jih podam naši javnosti v presoji. Obračajmo pa te nauke kakorkoli hočemo, njihove veljave jim tudi v danih razmerah ne moremo odrekati. Saj se čujejo ta razmotrivanja približno tako, kot besede kakega sodobnega navdušenega ljudskega zagovornika.

»Ti vladar nad ljudmi,« poučuje Livija cesarja Avgusta, »ne pa nad živalmi; pridobil pa si boš le na ta način ljubezen svojih podložnikov, če jih poskušaš povsod in v vsem prepričati, da ne delaš nikdar nikomur nameno ma krivice. Strah si pridobiš lahko s silo, ljubezen pa je delo prepričanja. Sovraštvo podložnikov pa že samo na sebi ni dobro in mora imeti najhujše posledice. Knez pač lahko kaznuje tiste, ki so se pregrešili na splošnosti, razžaljenja lastne osebe pa naj sprejeda, ker mu ne preti niti preziranje, niti nasilen napad, ko ima vendar temu nasproti toliko sredstev na razpolago... Največja slava pač ne obstoja v tem, da pogubiš in uničiš toliko in toliko državljanov, marveč da če mogoče vse ohraniš pri življenju in jih osrečiš. Kajti tu di meč ne zmore vsega: bilo bi celo koristno to, če bi zamogel meč privedti ljudi do zave-

sti, prepričanja, ali bi jim mogel izsiliti celo ljubezen; tako pa samo razdira in uničuje ne le teles, marveč nam odtujaše tudi duše drugih. Kajti kaznovanje ne pospešuje udanosti, marveč razjeda, ker povzroča sovraštvo in strah. Opuščanje pa spreobrača podložnike k udanosti in ljubezni do svojih dobrotnikov. Slédi mi torej in vse, kar si doslej slabega storil, bodo pripisovali na rovaš nujne potrebnosti; kajti država, kot je naša, se ne more rešiti brez krvoprelitja, če preide vlada iz rok ljudstva v roke posameznika.«

Toda nasledniki cesarja Avgusta večinoma niso hodili po tej začrtani, ljudomili poti. Sovraštvo, preganjanje, ogenj in smrt so spremljali vedno domače državljanske prepire. Surova pest pretorijancev je nastavljala in odstavljala cesarje. Tej vojaški strahovladi se je imel zahvaliti tudi orjaški Tračan Maksimin (235—238) za svoje cesarsko dostojanstvo.

Zgodopisec Herodian piše o njem, da je bila splošno razširjena govorica, da je bil Maksimin nekdaš pastir v trških gorah, in da se je vsled svoje orjaške postave odločil za vojaški stan; barbar po duhu in izvoru, je menil tudi svoje vladarstvo okrepiti s strahom in grozo.

Njegove mlade čete, večinoma sami Panonci, so ga dvignile l. 235, po smrti blagega Aleksandra Severa, na

cesarski prestol. Toda v Rimu so bili že do grla siti vojaške tiranije. Senat je izdal ukaz na vsa mesta »divjo zver Maksimina« brez usmiljenja zasledovati in preganjati. Ko se je torej na potu v Italijo bližal s svojimi četami Emoni, so naši rimski predniki brez obotavljanja izvršili svojo domovinsko dolžnost: vse kar so imeli so žrtvovali v prid in dobro celokupnosti.

Maksimim je poslal namreč pred svojo armado ogleduhe, ki so se vrnili s poročilom, da so našli Emono prazno prebivalstvo. Meščani so zapustili mesto, a pred odhodom so zažgali hiše in svetišča, premoženje v in izven mesta pa so deloma vzeli seboj, deloma pa požgali in uničili vse poljske pridelke, tako da Maksiminova vojska ni mogla dobiti niti za živino niti za ljudi najmanjšega živeža.

Izprva se je Maksimin razveselil te novice, misleč, da bo lahko in brez zaprek nadaljeval svoj pohod proti Italiji. Čete pa so bile že v Emoni vznevojljene, ker so morale takoj izpočetka prenašati glad in pomanjkanje. Prenočiti so morali v požganem mestu, v napol podrtih, izpraznjenih hišah ali pa na prostem polju ter so zato takoj drugega jutra odrinili iz kraja, ki je tako neprijetno in negostoljubno sprejel nepovabljen in neljube goste. Že v Ogleju, kamor se je vojska pomikala čez Hrušico in Vipavsko dolino, so vsled

pomanjkanja razjarjeni vojaki ubili svojega cesarja, ki je s svojo ropateljnostjo in divjostjo prizadejal deželam toliko gorja.

Čez poldrugsto let po teh dogodkih je bila naša Emona zopet zapletena v prestolonasledno borbo, ko je po smrti cesarja Gracijana segel po rimski kroni drzni Maksimus. Osvojivši si Oglej in Italijo je peljal svoje čete čez julijske Alpe in oblegal vedno lojalno Emono v l. 388 po Kr. Toda topot je prišla rešitev za naše mesto od vzhoda: bil je to veliki Teodozij, ki je premagal Maksima. V slavnostnem sprejedu se je podal carigrajski car v osvobojeno zvesto Emono. Koliko veselje je zavladalo takrat v ozkih zidinah strahot vojske odrešenega mesta! Prebivalstvo kar ni moglo pričakati prihoda s slavo ovenčanega vojskovodje, mestna vrata so se odprla in hvaležno ljudstvo mu je hitelo nasproti. Vsepovsod veseli, preradostni obrazi, samo čisto veselje, petje in godba, da kaj takega meglena Emona ni zlepa doživela! Tu je prepeval zbor zmagoslavne pesmi zmagovalcu, tam zraven pa so v kupletih zasrmovali trinoga Maksima in mu napevali posmrtnico in hudomušne žalnice.

Latinus Pacatus nam pripoveduje nadalje o tem cesarskem sprejemu v Emoni, da so plemiči, patriciji, mestni očetje v belih oblačilih, krščanski škofje in duhovniki ter poganski svečeniki

sodi, da se nahaja nasproti njim v boljšem položaju kakor oni nasproti njej. V rokah te vlade se nahajajo poleg tega dragocena jamstva. Naprej ta vlada ne more več iti, nazaj se ne upa. Želi končati kupčijo dokler še ne bo prepozno. Vojaški mogotci pod katerimi krvavi Nemčija, jasno uvidevajo, do katere točke jih je privedla usoda. Če grejo nazaj ali če so prisiljeni, da se morajo na palec široko umakniti, se bo njih moč doma in v inozemstvu zdrobila v kose. Če bi mogli doseči zdaj mir z velikanskim dobičkom, ki ga imajo še v rokah, bodo upravičeni pred nemškimi narodom. Če se jim to ne bo posrečilo, jih bo njih narod strmoglavil. Če ne bodo uspeli, bo Nemčija rešena. Svet bo imel mir. Zdaj zasledujejo poseben smoter, da varajo vse, ki nastopajo za pravice narodov in za samovlado narodov, ker uvidevajo, kakšno velikansko moč bosta pridobili pravica in liberalizem v sedanji vojski. Kakor hitro bodo uspeli, bodo može, ki so zdaj njih orodje, s silo vojaške države zmeli v prah. Ruski revolucionarji bodo odrezani od vsakega pomoči in sodelovanja zahodne Evrope; podpirali bodo protirevolucijo. Nemčija sama bo izgubila priliko, da postane svobodna, cela Evropa se bo oboroževala za končni boj. Strašna spletko bo pri nas ravno tako delovala, kakor v Rusiji in v vseh evropskih deželah, ker njena vlada šteje veliko pristašev pri nas tako na visokih kakor tudi na drugih mestih. Sklicujejo se na naša stara izročila o samostojnosti in poizkušajo vladi izpodkopati tla s potvorjenimi lojalitetskimi izjavami nasproti njenim temeljnim načelom. Daleč pa ne bodo prišli, ker jih njih zavratnost povsod izda. Izbirati se mora, da se li hinavščina in prikrita surova sila prebijati tako nedeluje, da se osvobodí svet, ali pa da se stoji daleč na strani in pripuščja, da se bo le s pezo orožja in z ukrepi gospodov, ki so se sami vsedli na svoja mesta, vladal svet; kar je mogoče le potom največjih armad in oborožb. Izbirati nam je bilo le eno; odločili smo se lahko, Gorje možu ali skupini mož, ki bi nam nastopili proti na dan, ko smo se odločili, da bomo ljubo nam načelo branili in zagotovili, da rešimo narod.

Berlin, 15. junija. (Kor. ur.) »Norddeutsche Allg. Ztg.« piše o govoru Wilsona: Popolnoma v nasprotju s prejšnjimi Wilsonovimi ugotovitvami je, če sedaj trdi, da je vstopil v vojsko, da osvobodí svet napadov avtokratične sile.

Wilson proti miru.

Budimpešta, 15. junija. »Az Est« javlja iz Rotterdama: Wilson je v nekem govoru ameriški narod svaril, naj ne posluša tistih, ki bi radi zdaj vojsko končali, ko so Nemci dosegli svoje vojne smote. Cel svet bi bil zvezan, če bi se v sedanjih okoliščinah končala vojska. Amerika se bori tudi za osvoboditev nemškega naroda od trinoštva.

Razočarana Amerika.

Amsterdam, 15. junija. »Rotterdam-scher Courant« poroča, da navdušenje za vojsko v Združenih državah zelo ponehava. Upali so namreč, da bo francosko-angleška ofenziva popolnoma uspela in da

pričakovali Teodozija pred mestnimi vrati. Na podbojih vrat se je vilo zeleenje in cvetje venec, po ulicah so razgrnili preproge in svit bakelj je tekmoval z dnevno svetlobo. Po cestah pa je vršelo in žuborelo veselo življenje: sivolasi starčki so se veselili, da jim je bilo dano doživeti ta dan, mladeniči so želeli še dolgo živeti, da bi mogli služiti mogočnemu in pravičnemu cesarju, žene in dekleta so se radovala v vseobčem navdušenju.

Bil je to zadnji veseli dan Emone pod rimsko oblastjo. Dnevi sreče in veselja so bili šteti in pičlo odmerjeni. Prišli so dnevi grozotne državljanske vojne, prihrameli so divji germanski in hunski rodovi s severa, v srcu pohlep po jasnih in solnčnih planjavah gorke Italije, v rokah pa meč in plamen uničenja. Emona in Oglej sta podlegla sili in legla v prah in pepel. A ne za vedno! Prišel je nov narod in dvignil sela in mesta iz razvalin, izzval grudi veselje roditve. Ali komaj je Jugoslovan prenovil obraz zemlje, že je zopet stegal okrutni Osman svoje krvave roke po sadu truda rok naših prednikov. Ob njih živi steni pa si je razbil zobe in skoro tudi glavo. Danes preti naši moderni Emoni nevarnost z juga: toda kakor so se že od nekdaj razbijali v najbolj razburkanih časih rimskih državljanskih vojsk vsi navalni in napadi nasprotnikov ob zidinah rimskim cesarjem udanege mesta, tako tudi jugoslovanske Ljubljane peklenška vrata ne bodo zmagala.

Dr. M.—1.

se bo Amerika kar lepo usedla k mizi na miroven posvet. Večina ameriškega naroda želi, da se kmalu sklene mir. Posojilo je tudi razočaralo. Pričakovali so, da bo podpisanih 3-3 milijard, a podpisali so le 1-3 milijarde.

Ameriški delavci o vojski.

Washington, 14. junija. (Kor. ur.) Reuter: Predsednik ameriške delavske zveze je brzojavil zastopnikom organiziranih delavcev, ki bodo potovali v Rusijo, med drugim: Svet ne more več prenašati polovične avtokracije ali demokracije. Ena ali druga bo zmagala. Ameriški delavci se bodo borili za uničbo avtokracije in za to, da bo zmagala in se ohranila demokracija.

Sunek Italijanov proti Koroški in Tirolski.

Vojaški strokovnjaki so presojali 15. t. m. položaj na italijanski bojni črti takole: Danes se še ne more presoditi, kaj da Italijani nameravajo s svojimi nastopi proti naši koroški bojni črti: če zgolj poizvedujejo, koliko sil da stoji tam, ali pa nameravajo le zabraniti, da ne bodo od tam vojakov pošiljali drugam.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. junija. Uradno: Pri soški armadi nobenih posebnih dogodkov.

Na koroški bojni črti se je povišal topovski ogenj v odsekih Plöcken in Bovec do največje besnosti. Odbili smo napad na naše postojanke na Rombovu. Na visoki planoti Sedmih občin se je pomnožil topovski boj.

Načelnik generalnega štaba.

Boji z Italijani.

Curh, 15. junija. Iz severne Italije se javlja, da železnice zelo živahno prevajajo čete in strelivo. Boji počivajo tako na tirolski, kakor tudi na soški bojni črti.

Pri Brenti so Italijani napadli le za to, da bi bili zabranili premikanja čet na avstrijski strani.

Italijani se Avstrije boje.

Lugano, 14. junija. Milanski listi poročajo: V Italijo se je vrnil zamenjani ujetnik Aristide Sartorio, ki svari svoje rojake, naj se ne zanašajo, da bi kmalu zmagali. Avstrija je strašno močna. Pohlep po maščevanju je velik. Italija bo morala zato prenašati še dalje najhujše žrtve.

Položaj za Italijo nevzdržljiv doma in v inozemstvu.

Curh, 15. junija. »Züricher Nachrichten« pišejo glede na italijansko krizo: Na stotine slučajev dokazuje, da je položaj doma in v inozemstvu nevzdržljiv. Na zunaj je izjalovitev desete soške ofenzive vzela še zadnji del ugleda, ki ga je imela še pri zavezniških. Gluma z Albanijo ni položaja nič izboljšala. Notranji položaj v Italiji je naravnost obupen.

Italijanska ministrska kriza.

Bazelj, 15. junija. (Kor. ur.) »Nationalzeitung« piše: Italijansko ministrsko krizo je povzročilo v prvi vrsti grško vprašanje. Italija in zavezniki si zelo nasprotujejo. Italijansko diplomatsko stališče je oslajeno, ker italijanski vojni program najbolj zavira sporazum z Avstrijo.

Nameravane izpremembe v italijanski vladi.

Lugano, 15. junija. (Kor. ur.) Izpremembe v Bosellijevi vladi napovedujejo italijanski listi jutri. Omejevale se bodo na štiri ministrstva.

Državni podtajnik naučnega ministrstva Canepa postane minister. »Giornale d' Italia« poroča, naj se neki ugledni politiki pritegne vladi, a dotičnik se obotavlja. »Tribuna« poroča, da zahtevajo najuglednejši ministri, naj se pridrže zbornici politična vprašanja.

5000 melrov nad soško fronto.

Leonard Adelt, poročevalec »Berl. Tageblatt«, je tekom Boročičevega protinapada na Germado poletel z nekim našim letalcem preko soškega bojišča. Germada in Fajtov hrib sta bila zakrita z gostim, nepredirnim dimom, v katerem so se svetlikali kratki bliski. Kaj se je godilo pod tem dimom, je bilo mogoče le ugeniti. Nadaljni polet opisuje Adelt tako-le:

Za Linkovim dvokronikom, ki nas spremlja, se pojavijo kepe črnobelega dima italijanskih obrambnih topov; obstreljujejo nas s šrapneli. Dvignemo se še višje; preko dolge, tenke, zvite vipavske kače zavzamemo smer proti Gorici. Iz Benečije se nam sveti nasproti belopeščen Tagliamento, nad Benetkami leže oblaki. Videm zaliva poldanska soperica. V Soči se solnčijo obeljeni peščeni otoki. Mostovi pomagajo sovražniku: cestni most pri Sent

Petru, pontonski in železniški most pri Gorici, dalje navzgor več lesenih mostov. Le iz plemenite upognjenega loka solkanskega kamenitega mostu je še vedno iztrgan srednji del. Po cestah in mostovih se po poževu počasi plazijo tren in čete. Gorica je brez življenja. Zelena Rožna dolina je le še rdeča zemlja, rana krvavi ob rani. Alpska veriga, ki je izprva kot ledena, valovita belosiva stena zapirala sever, se pred nami sesede.

Naše letalo drži preko golega, na dolgo raztegnjenega grebena, ki je brazdovit in kozav; to so Sv. Gabriel, Sv. gora in Kuk. Zaporedne brazde so jarki, kozave brazgotine so pa granatne jame. Z golega Sabotina sem se bliskajo ognji sovražnih topov, pinije dima rastejo iz Sv. gore. Med strmima grebenoma Sabotina in Sv. gore teče Soča kakor po žlebu. Potem se ostro zlomi, da se izogne dvema naprej siločima grbama: Plavem in Vodcam, ki sta celi italijanski dobiček v svetovni vojni. Pri Sv. Luciji je sovražni bobneči ogenj pobelil zapadni breg. Tu drže avstro-ogrške čete nasprotni breg Soče in branijo Tolmin. V ozadju vzhodno Tolmina gleda gori proti nam kakor božje oko Bohinjsko jezero, pol zastrto s črno sencem, pol svetlo. Iz rjavega komna Mrzlega vrha raste zobčasti ledeni greben Krna. Mrzlo veličanstvo planinskega sveta leži pod nami, navidezno nedotaknjeno in daleč odmaknjeno ljudem, pa vendar puhteče enake bojne strasti kakor morje, kakor Kras in goriška dolina, kakor Evropa na vzhodu, zapadu in jugu, kakor celi svet. Ljudje, za našo višino nevidno majhni mikrobi, zastrupljajo celo sveto samoto ledeniškega kraljestva s svojim pohlepim sovraštvom.

Prekoračili smo 5000 m nadmorske višine. Naš višinomer nam odpove službo. Naš aparat se pa še vedno dviga, kakor bi hotel uiti omadeževanemu svetu naravnost v nebesa. Uhlji in konci prstov so mrzli, sapa je morda nekoliko težja, toda kakih drugih težav ne čutim niti pri šestem tisoču metrov, pač zato, ker mirno sedimo ter nam veter, ki ga dela propeler, siplje ugneteni zrak. Ob spuščanju nam pride nasproti drugo letalo. Nekaj časa je treba, predno ga spoznamo za svojega. Linke je, ki je bil plezal za nami prav v montblanško višino.

Aparat šine nizdol na Gorico, ogle damo si še enkrat boj pred Selom, nato pa v spiralah drsimo na tla. V prostoru med nebom in zemljo je bilo popolnoma mirno. Sedaj pa se zaletavajo v nas talni vetrovi, čemerno lasa zemlja svoje ubežnike. Motor obstane. Toplina njegovega puha mi dobro dene. Dotaknemo se tal in debelo zaviti stojimo v sončnem žaru...

Po odstopu grškega kralja.

Kralj Aleksander ali republika?

Rotterdam, 15. junija. (Kor. urad.) »Manchester Guardian« izraža v uvodnem članku pričakovanje, da bo kralj Aleksander le tedaj ostal grški kralj, če Grki sami to žele. Grški narod mora sam odločevati o svoji bodočnosti in če želi republiko, jo mora dobiti. »Times« opozarjajo na dejstvo, da ministrski predsednik Zaimis v pismu na francoskega nadkomisarja ni izjavil, da se je kralj odpovedal, marveč le, da je kralj sklenil s kraljevičem deželo zapustiti in da za svojega naslednika določa princa Aleksandra.

Odpor grških čet.

Pariz, 15. junija. (Kor. ur.) Reuter: Iz Soluna brzojavljajo, da je francoski lovski bataljon zasedel točko na polovici pota med Babo in Lariso. Elasono in Tirново so tudi zasedli. Kavalerijska prednja četa je prijezdila v Lariso, kjer so se grške čete kljub zagotovitvi generala Pavasa upirale. Na strani Francozov je 6 moč ubitih in 20 ranjenih. Grki so izgubili 60 moč. 322 moč so ujeli. Grški general je bil aretiran in red zopet vpostavljen.

Curh, 15. junija. »Corriere della Sera« poroča: Ententa je za zasedanje Grške pripravila 75.000 moč. V grških vodah je zbranih 35 ententinih vojnihih ladij.

Kraljeva družina zapustila Grško.

Atene, 15. junija. (Kor. ur.) Havas poroča: Tu je popolnoma mirno. Na ulice se je vrnilo običajno življenje. Izkrcaje zavezniških čet na korintski ožini ni povzročilo nobenih nemirov. V četrtki ob 11. uri dopoldne so se kralj Konstantin, kraljica Zofija, kraljevič Jurij, princ Pavel in tri princezinje odpeljali v Tarent.

Stockholm, 15. junija. »Dagens Nyheter« poroča, da se bo kralj Konstantin podal najbrže v Kodanj.

Kralj Konstantin proti oboroženemu odporu.

Stockholm, 15. junija. Kralj Konstantin je izdal oklic na grško ljudstvo, v katerem ga poziva, naj opusti oboroženi odpor.

Podaniki osrednjih držav izgnani.

Ženeva, 15. junija. »Petit Journal« poroča iz Aten: Podanike osrednjih držav, ki se še mudé na Grškem, je nadkomisar entente izgnal. V 14 dneh morajo zapustiti grško ozemlje.

Venizelovi načrti.

Ženeva, 15. junija. Poslanik Venizelove vlade na Francoskem Diomedes je izjavil, da bo najbrže tudi kralj Aleksander odstranjen s prestola in da bo prišla oblast v Venizelove roke.

Ofenziva solunske armade.

Lugano, 15. junija. (Kor. ur.) »Secolo« poroča iz Londona, da se bo po odpovedi kralja Konstantina pospešila ofenziva solunske armade. Francija in Anglija hočeta priti v posest žetve v Tesaliji. Ministrstvo Zaimis ostane začasno na svojem mestu.

Španska naj sledi.

Haag, 15. junija. Angleško časopis je je vsled dogodkov na Grškem tako razveseljivo, da želi podobne rešitve na španskem.

Vojska z Rusi in Romuni.

Vojaški strokovnjaki presojajo položaj na ruskem bojišču 15. t. m. takole: Po odmoru, ki je trajal več dni, so se pričeli Rusi zopet bojevati, ne da bi se bili približali ofenzivi. Ne pričakujejo se nastopi velikih ruskih armad kakor lani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. junija. Uradno: V vzhodni Galiciji in v Voliniji se je pomnožil boj z Rusi na več točkah. Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. junija. Veliki glavni stan:

Živahno so streljali pri Smorgonu, zahodno Lucka in pri železnici iz Zloczowa v Halicz.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Nemški letalci nad Rigo.

Petrograd, 15. junija. (Kor. ur.) Sedem nemških letal je preletelo ruske otoke v zalivu Rige. Vrgli so 58 bomb, 3 osebe so ubite, 2 sta ranjeni.

Razpad v Rusiji.

Stockholm, 15. junija. Gubernija Kostroma med Vologdo in Nižim Novgorodom se je proglasila za samostojno republiko.

Vojaški izgredi v južni Rusiji.

Kodanj, 15. junija. V Petrograd ne prestando poročajo o velikih težavah, ki jih mora premagovati začasna vlada. V južni Rusiji prirejajo velike nemire kmetje skupno z vojniki. V Kijevu je nedavno razgrajalo 3000 vojakov, ki so plenili. Izgredi so tem nevarnejši, ker dezertirajo vojaki večinoma z orožjem.

Ukrajinska republika.

Lvov, 15. junija. »Gazetta Wieczorna« javlja iz Varšave: Poljski državni svetnik Kunowski, ki se je vrnil iz Stockholma, izjavlja, da je v Rusiji ugasnil ves ofenzivni duh. V državni vlada popolna anarhija. Vse dela na razpad. Ukrajinci so najnevarnejši ruski državci, ker delajo na ustanovitvi samostojne ukrajinske države, ki bi štela 40.000.000 prebivalcev.

Napad na francoskega ministra v Rusiji.

Budimpešta. »Az Est« javlja: Nekí socialni demokrat je pred dnevi napadel francoskega ministra Thomasa, ki ni bil ranjen. Napadalca so zaprli.

Vlomi v Petrogradu.

Stockholm, 15. junija. (Kor. ur.) V poletno vilo ameriškega poslanika v Petrogradu in v stanovanje angleškega ministra Hendersona v hotelu Evropa so vlomili. Pristaši skupine Boljševikov so, kakor poročajo listi, vdrli v volivni lokal stranke kadetov in so razbili opravo. Na pomoč pozvana milica ni hotela nastopiti.

Zakaj so ruski socialisti vstopili v vlado.

Stockholm, 13. junija. (Kor. urad.) »Sozialdemokraten« objavlja članek tukajšnjega zastopnika petrograjskega delavskega in vojaškega sveta, ki izvaja: Socialisti so vstopili v začasno vlado, da se hitro sklene mir brez aneksij in odškodnin, da se skliče konstituenta, demokratizira vlada, radikalno izpremeni davčni sistem in da se vrne državi del vojnih dobičkov. Če se posreči, da se zajeze vojna stremljenja

gotovih krogov, je sodelovanje socialistov včasni vladi zgodovinsko upravičeno.

Generalna ofenziva preložena.

Ženeva, 15. junija. »Journal des débats« in »Temps« poročata, da je splošna ofenziva entente odgodena, dokler ne bo rešena grška kriza.

Sporazum letos ne namerava večjih ofenziv.

Berlin, 15. junija. Preko Curiha se javlja iz Londona, da vojaški krogi sporazuma sodijo, da bo letos sporazum moral opustiti ofenzive, če ruska armada ne doseže svoje vojne sposobnosti.

V Rusiji izginilo navdušenje za ofenzivo popolnoma.

Lvov, 15. junija. »Gazeta Wicczorna« javlja iz Varšave: Poljski državni svetnik Kunowski, ki se je vrnil s svojega potovanja v Stockholm, izjavlja, da je v Rusiji izginil vsak duh ofenzive. V državi vlada popolna anarhija. Povsod se pojavljajo stremeljenja za razdelitev Rusije. Ukrajinci naravnost groze, da Rusija ne bo več velsila, vsled česar jim v Petrogradu groze z nasilstvi.

Poročila o miru.

Prelom med Rusijo in sporazumom.

Stockholm, 5. junija. Miljukovo glasilo »Rječ« izjavlja povodom odgovora sporazuma Rusiji: Ne more se več prikrijevati, da so se med Rusijo in dosedanjimi zavezniki pretrgale dosedanje razmere.

Ententa nima nobenih osvojevalnih ciljev več?

Petrograd, 15. junija. Brzjavni urad poroča, da ententini odgovori, ki so došli v Petrograd, ne vsebujejo nobenih osvojevalnih vojnih ciljev več, žele le še, da se zopet vpostavi pravičnost, katero je Nemčija pohodila.

Japonska proti posebnemu miru.

Genf, 15. junija. Pariški listi poročajo: Voditelj japonske propagande v Ameriki je izjavil, da Japonska ne bo nikdar trpela posebnega miru z Nemčijo in z Avstrijo, ker bi postala z njim Japonska v vojaškem oziru odvisna od Amerike.

Stockholmska konferenca.

Rotterdam, 15. junija. »Morningpost« poroča iz Petrograda: Trije člani vojaškega in delavskega sveta so s posebnimi pooblastili odpotovali v Stockholm.

Petrograd, 15. junija. (K. u.) Čuje se, da je od petrograjskega delavskega in vojaškega sveta predlagano sklica nje konference v Stockholm naletelo na resne tehnične in politične težkoče.

Kaj bi morali zahtevati avstrijski in nemški socialni demokratje na stockholmski konferenci.

Celovške »Freie Stimmen« pišejo o udeležbi avstrijskih in nemških socialnih demokratov na stockholmski konferenci: Prvo vprašanje, na katerega razjasnitev bi morali avstrijski in nemški socialni demokratje pritiskati, bi bilo vprašanje krivde in prva zahteva, ki bi jo morali staviti: **objava tajnih pogodb obeh skupin držav.** Da tega do danes še niso storili, dokazuje bolj jasno kot vse drugo, da nemški in avstrijski socialni demokratje niso šli v Stockholm po naročilu svojih vlad, marveč da je njih udeležba pri konferencah njih lastno podjetje, za katero so sami odgovorni.

Splošen posvet socialistov.

Berlin, 15. junija. »Vorwärts« javlja iz Stockholma: Ne more se še dognati, kdaj bo zboroval splošen socialističen posvet.

Na morju.

Rusi izgubili podmorski čoln »Bars«.

Petrograd, 13. junija. (Kor. urad.) Agentura: Baltiško brodovje je najbrže izgubilo podmorski čoln »Bars«.

Zaplenjene nemške ladje v brazilski službi.

Amsterdam, 13. junija. (Kor. ur.) Neki tukajšnji list poroča iz Pariza: Iz Rio de Janeiro prihaja poročilo, da bodo male nemške ladje porabili za obrežne vožnje. Kot posadke jim dajo moštvo braziljske vojne mornarice in najbrže jih tudi oborože z brzostrelnimi topovi, katerih dobi vsaka ladja četvero.

Bolgarija v vojski.

Sofija, 13. junija. Uradno:

Na celni bojni črti slab topniški ogenj, ki je postal močnejši v ovinku Orne in pri Mogleni. Živahno so se bojevali proizvodni oddelki v Vardar-

ski dolini. Južno Dojrana so naši proizvodni oddelki zaplenili dve avtomatični puški in več vojnega blaga. Letala so delovala na celni bojni črti.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 13. junija. Uradno: Pri Issacei in pri Tulči so streljali s puškami.

Razna poročila.

Rusko uradno poročilo.

12. junija. Zahodno bojišče. Naše baterije so obstreljevale vas Mereški severno trga Tvereč, kjer so povzročile močan požar. Sovražni generalni štab je pobegnil. Blizu vasi Veliko Dikovič, jugozahodno Pinska, je obstreljevalo naše topništvo uspešno sovražne divizije in povzročalo razstrelbe. Na ostali bojni črti od časa do časa streljanje s puškami.

Švedska ostane nevtralna do konca.

Stockholm, 15. junija. (K. u.) Zunanji minister Lindmann je v obeh zbornicah izjavil, da bo Švedska ostala nevtralna do konca.

Wilson zahteva pravice diktatorja.

Genf, 14. junija. »Petit Parisien« javlja iz Washingtona: Draginja v Ameriki je vedno večja. Wilson se je nasproti nekemu odposlaništvu delavcev pritoževal, ker se tako dolgo časa zavira postava glede na živila, s katero bi se mu podelila diktatorska oblast proti oduštvu. Brez te postave pa ne more proti draginji ničesar storiti.

Podaljšanje postavodaje nemškega državnega zbora.

Berlin, 15. junija. »Berliner Tageblatt« javlja, da se bo zasedanje nemškega državnega zbora podaljšalo do 12. januarja 1919.

Bülow bo sledil svojemu nasledniku.

Hamburg, 15. junija. Berlinski sotrudnik »Hamburger Generalanzeiger« piše, da se zelo resno pričakuje, da bo sedanjemu nemškemu kanclerju Bethmann-Hollwegu sledil njegov prednik knez Bülow, za katerega se posebno zavzemajo tisti politiki, ki so ga v letih 1908 in 1909 obglavljali.

Nemiri v Teheranu.

Petrograd, 14. junija. »Denj« javlja: V Teheranu so izbruhnili nemiri. Izdajatelj lista »Asnedšin« je umorjen.

Rešitev ogrske krize.

Zaprisega nove vlade.

Budimpešta, 15. junija. (K. u.) Cesar je ob pol 3. uri popoldne zaprisedel novomenovane ministre. Nato je sprejel posamezne ministre v posebnih avdijencah.

Pet novih ministrov.

Budimpešta, 15. junija. Nova vlada bo že prihodnji teden predložila zbornici zakonski načrt glede ustanovitve petih novih ministrov.

Cesarjeva zahvala Tiszi.

Budimpešta, 15. junija. Cesar se je v posebnem lastnoročnem pismu zahvalil bivšemu ministrskemu predsedniku grofu Tiszi za štiriletno delovanje na čelu ogrske vlade. Ministru baronu Rosznerju je podelil red železne krone I. razreda.

Tisza polkovnik — Esterhazy ritmojster.

Budimpešta, 15. junija. (K. u.) Cesar je imenoval bivšega ministrskega predsednika grofa Tiszo za polkovnika, sedanjega ministrskega predsednika grofa Esterhazyja pa za ritmojstra v rezervi.

Apponyi se odpovedal vodstvu stranke.

Budimpešta, 15. junija. V današnji seji stranke je grof Apponyi odložil mesto strankinega predsednika, ker je to nezdržljivo z njegovim mestom kot minister.

Jugoslovanski klub.

Prvi slovenski govor v stenogr. zapisniku drž. zbora.

Danes smo prejeli stenografski zapisnik četrte seje z dne 12. junija t. l. Slovenski govor dr. Korošca je natisnjen v tekočem tekstu kakor je bil govorjen. Lepo se poda slovensčini nje skozi desetletja pribojevana enakopravnost. Za slovenskega stenografa je prišel v zbornico fin. podtajnik dr. Gregorič, ki je istrski rojak.

Predlogi Jugoslovanskega kluba.

Posl. Brenčič predlaga uravnavo Drave pri Novi vesi, fara Sv. Marko pod Ptujem. — Posl. Hladnik predlaga podporo po potresu prizadetim prebivalcem na Dolenjskem. — Posl. Gostinčar zahteva povišanje plače gozdarskim delavcem na Vojskem, predlaga radi aprovizacije mesta Idrije ter vpraša, zakaj Kranjska ni dobila obljubljenega krompirja.

Ljubljanska aprovizacija.

Ij Oddaja masti na rumene izkaznice po znižani ceni. Mestna aprovizacija ljubljanska bo prihodnje dni začela oddajati na rumene izkaznice v cerkvi sv. Jožefa (glavni vhod) mast po 2 kroni kilogram. Določa se naslednji red: V pondeljek, dne 18. junija pridejo na vrsto dopolodne rumene izkaznice s črko A od 8—9 ure št. 1—40, od 9—10 ure št. 41 do konca. Rumene izkaznice s črko B pridejo na vrsto dopolodne od ure št. 50—100, od 3—4 ure št. 101—150, od 4—5 ure št. 151—200, od 5—6 ure št. 201—250. V torek, dne 19. junija pridejo na vrsto rumene izkaznice skupine B od 8—9 ure št. 251—300, od 9—10 ure št. 301—350, od 10—11 ure št. 351 do 400, popoldne od 2—3 ure št. 401 do 450, od 3—4 ure št. 451—500, od 4—5 ure št. 501—550, od 5—6 ure št. 551 do 600. V sredo, dne 20. junija pridejo na vrsto rumene izkaznice skupine B dopolodne 8—9 ure št. 601—650, od 9—10 ure št. 651—700, od 10—11 ure št. 701 do 750, popoldne od 2—3 ure št. 751 do 800, od 3—4 ure št. 801—850, od 4—5 ure št. 851—900, od 5—6 ure št. 901—950. V četrtek, dne 21. junija pridejo na vrsto dopolodne rumene izkaznice skupine B, od 8—9 ure št. 951—1000, od 9—10 ure št. 1001—1050, od 10—11 ure št. 1051 do 1200. Za ostale številke rumenih izkaznic skupine B in za vse številke rumenih izkaznic skupine C se razpored še pravočasno objavi. Vse stranke se opozarjajo, da prineso k oddaji špeha poleg rumene izkaznice še maščobne karte. Pripravijo naj tudi drobiž.

Ij Oddaja prekajenega mesa na rdeče izkaznice. Pretekli četrtek nekateri stranke niso mogli dobiti prekajenega mesa v cerkvi sv. Jožefa, ker ga je zmanjkalo. Vsem tem strankam so se dala posebna nakazila in se jih je tudi zaznamovalo, da dobe prihodnjič meso. Prekajeno meso se torej samo za te stranke in za nikogar drugega oddaja v pondeljek, dne 18. junija v cerkvi sv. Jožefa (stranski vhod) točno ob 10. uri dopolodne. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj rdečo nakaznico in mesno nakazilo in mali listek, katerega je vsaka stranka dobila pretekli četrtek, ko se jim ni moglo izročiti prekajenega mesa.

Ij Oddaja jajc za uradniške skupine po znižani ceni. Mestna aprovizacija ljubljanska bo za uradniške skupine oddajala iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa (stranski vhod) jajca po znižani ceni. Določa se naslednji red: V pondeljek, dne 18. junija, popoldne pride na vrsto I. skupina od 2—3 ure št. 1—50, od 3—4 ure št. 51—100, od 4—5 ure št. 101—150, od 5—6 ure št. 151 do 200, v torek, dne 19. junija popoldne I. skupina in sicer od 8—9 ure št. 201 do 250, od 9—10 ure št. 251 do konca. II. skupina pride na vrsto od 10—11 ure št. 1—30, od 10—11 ure št. 31 do konca. III. skupina pride na vrsto popoldne od 2—3 ure št. 1—60, od 3—4 ure št. 61 do konca. IV. skupina pride na vrsto št. 1—50 od 4—5 ure in št. 51 do konca od 5—6 ure. Poleg jajc se bo skoraj gotovo oddajalo še kako drugo živilo in naj za to stranke pripravijo denar.

Ij Aprovizacija na drž. železnici. 6600 kg masti za železničarje je oddala doslej dež. vlada aprovizaciji na tukajšnji drž. železnici. — Mestna aprovizacija je sklenila, da otvori v Sp. Šiški posebno mesnico, da bodo železničarji lahko pravočasno opravljali službo. — G. Wieser je te dni hotel poslati iz Ljubljane na Dunaj celega vola. Ne vemo še, ali in kako se mu je to posrečilo. Ali se tako skrbi za tukajšnje železničarje, da se meso namenjeno za ljubljanske železničarje, pošilja drugam?

Primorske novice.

Za goriške begunce. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je poklonila 612 K 4 vin. v pomoč goriškim beguncem, del doneska dveh gledaliških predstav, kateri so priredili otroci Ciril-Metodovih šol v Trstu dne 21. in 22. maja t. l. v deželnem gledališču v Ljubljani. — Marijina družba v Brezovici v Istri je darovala potom preč. g. župnika Alojzija Kraševca 215 K za naše uboge sorojake. — G. Andrej Jakl, veletovarnar v Mirnu pri Gorici, sedaj v Karlovcu, je daroval ponovno 1000 K za goriške begunce. Za plemenite darove izreka Posredovalnica svojo najtoplejšo zahvalo.

Razpuščeno društvo. Tržaško namestništvo je razpustilo »Societa politica istriana« v Pazinu.

Županstvo Bovec, sedaj v Radovljici, pozivlja opetovano vse begunce istega, da mu čimprej sporoče kolikor mogoče natančno z opustitvijo vsakega

pretiravanja naslednje: a) ime, priimek in domače ime begunca; b) kraj in hišno številko svojega bivališča ob mirnem času; c) število družinskih udov brez poslov; d) 1. število hlapcev, 2. dekel, 3. poslopj, 4. gospodarskih poslopj za živino, 5. za pridelke, 6. število volov, 7. krav, 8. junic in junčkov, 9. konj, 10. prašičev, 11. ovac, 12. koz, 13. kuretine, 14. voz težkih, 15. voz lahkih, 16. samokolnic, 17. strojev, 18. oral, 19. ročnega orodja. Prijavi naj se ne hišne opravne, ne perila in drugega, nego samo pod točko 1. do 19. navedene predmete. — Županstvo Bovec, sedaj v Radovljici, 12. junija 1917.

Rekvizicija vina v Istri. Deželna upravna komisija mejne grofije Istre razglasa: Opazilo se je, da se širijo netočne vesti o rekviziciji vina v Istri. Ker bi utegnile te vesti zavesti javnost in povzročiti nespornost, smatra deželna upravna komisija za umestno, da izjavi sledeče: Rekvizicija vina je bila odredjena po kompetentnih činiteљih še jeseni 1915, torej več mesecev prej, nego je bila imenovana le-ta komisija, oziroma v dobi, ko je bil na vladi še deželni odbor. Ko je pa bilo odredjeno, da se bo rekvizicija vino v Istri tudi leta 1916., se je komisija v želji, da štiti koristi istrskih kmetov, odločila, da posreduje pri dotičnih razpravah in edino temu posredovanju je uspelo, da so se cene vinu znatno zvišale in bile tako visoke (kakor so v naredbi 9. septembra 1916 Z. Z. in P. N.), da so približno enake kakor cene tedanje svobodne trgovine. Vsekakor je resnica, da so se cene vinu obnem z zmanjšanjem zaloga v deželi in izven nje v svobodni trgovini znatno zvišale.

Umrl je junaške smrti 6. t. m. na goriški fronti Lakovič Andrej, edini sin Josipa iz Doberdoba, četovodja pešpolka št. 97. Pokopan je v Ajdovščini.

Kako je v Komnu. Nedavno sem obiskal zelo od suhe prizadeto ozemlje naših Kraševcev in bil v vasi Komen. Ogleдал sem moj kraj in se čutil jako srečnega, čeravno so hiše, ki so bile od sovražnih granat prizadete, zelo v slabem stanju. Zelo me je razveselilo, da sem našel mojo hišo popolnoma tako, kot sem jo moral zapustiti. Tudi različna vinska posoda je v dobrem stanju, zakar se imam največ zahvaliti našim bratom Hrvatom — vojakom. Kmetijsko orodje ter vozove pa žalibog pogrešam. Druge hiše kakor sploh cela vas je v lepem redu, posebno so vinogradi dobro obdelani, ravnotako tudi nekaj polja. Pozdrav vsem domačinom. P e p i K o v a č i č.

Delavčeva smrt. 58letni delavec tržaške plinarne Ivan Krušič je 13. t. m. popravil svetilko na vogalu ulice del Pozzo in della Guardia v Trstu. Nenaodoma mu je puhnil v obraz plin s tako silo, da se je Krušič takoj onesvestil. Ljudje so šele čez nekaj časa opazili, da se moč več ne gane in hitro poklicali pomoč. Došli zdravnik je pa mogel ustanoviti le še smrt.

Peter Šuligoj, 7 let star, je bil v januarju 1916 v Avčah od granate ranjen in nato odpeljan v bolnišnico v Bohinjsko Bistrico. Od takrat stariši ne vedo zanj. Kdor bi kaj vedel, kje se sedaj deček nahaja, naj blagovoli sporočiti očetu Janezu Šuligoju, Bruck a. L., Flüchtlingslager, Bar. VII./12.

Sirota-begunka. V Viehdorf (Amstetten) je bila ena stara mati z eno deklico in enim dečkom. Ona sama je onemogla in umrla, deček je obolel in so ga baje spravili v bolnišnico v Amstetten. Deklica pa je potem tavalala okoli in iskala hrane. Zašla je v gozdu in malodane mraza in lakote umrla. Ko so deklico našli, so jo izročili neki laški begunski družini. Tam se je deklica tako udomačila, da je že skoro pozabila slovensko. Iz deklice ni bilo mogoče zvedeti mnogo. Ona laška gospa oziroma gospodična pa trdi, da je prej otrok pravil, da je mama umrla, oče da je vojak. Doma so prodajali tobak, pomaranče. Klicali so se baje »Gospodovi«. Otrok je večkrat imenoval neko Terezo. Uradno je otrok zabilježen kot Anica Ternovec iz Grgarja. Komur je znano kaj o tem otroku, oziroma o njegovih sorodnikih, morda o očetu, naj to sporoči na »Slovensko sirotišče«, Dunaj I, Vorlaufstrasse 4. — Deklica je zelo mirnega značaja. Ali se dobi dobro srce, ki bi to deklico sprejelo, ako se ne najdejo oče ali sorodniki?

Iz Doberdoba se je ustavil neki begunc nekoliiko na Vojsčici in je pustil tam pri Pircu, h. št. 1, en kales. Vojaštvo je ta voz zahtevalo in vzelo. Kot plačilo za voz je dobil Pirc Franc 60 K. Sedaj prosi, da se ta doberdobski begunc ali žena njegova (ki se je klicala Katarina) oglasi ali v »Slovenca« ali pa naravnost pri njem v Euratsfeld 20, da mu lahko pošlje onih 60 kron.

Begunci iz Šempasa bi radi zvedeli za naslov svojega župana. Pisali so mu že dve rekomandirani pismi, a brez uspeha.

Beguncem občine Gorjansko sporoča njihovo županstvo, da je začelo te dni razpošiljati račune od zneskov, katere je vojaška oblast plačala za rekvirirane poljske pridelke po posameznih hišah, za oddano kotlovino in za vojaške kvartirje. Poljske pridelke je vojaška oblast sama cenila, ne da bi se ozirala na županstvo. Seveda bo marsikdo precej hudo prizadet; ali pomisliti je treba, da je poveljstvo le to izplačalo, kar je samo odvzelo; vse, kar je na kak drugi način zmanjkalo, spada med vojne škode, katere bo mogoče šele po vojski uveljaviti. Kolektivna je tudi zelo visoka; proti temu se bo dalo po vojski gotovo kaj ukreniti, ali sedaj bi nadaljnje pisarije stvar samo zavleklo. Tudi naj občinarji pomislijo, da je mnogo izpraznjenih občin, kjer ni prišlo ljudstvu sploh nič v korist. Občinarji vasi Ivanjgrad spadajo med te poslednje; vojaška oblast ni namreč v tej vasi ničesar več našla in prevzela razven nekaj praznih sodov, za katere so pa že prejeli plačilo od glavarstva v Sežani. Pač pa bodo prejeli nekateri izmed njih precej vojaške stanarine. Vse škode, ki ostanejo po tem računu še nepokrite, bo treba ceniti šele pozneje. Sedaj ni mogoče v tem nič več ukreniti, ker manjkajo potrebne zakonite določbe. Iz nešteti, več ali manj uljudnih pisem, sklepa županstvo, da misli večina beguncev, da je v občini ravno tako kakor lani polno zaslužka z vojaškimi stanovanji. Ali temu ni tako. Ves je pod budim ognjem topov in vojaške stanarine zelo malo in še ta le po nekaterih hišah. Več tega je bilo do sedaj v Zagraju in Ivanjemgradu. Toda odslej bo takih dohodkov še manj, ker je sovražni ogenj do sedaj razrušil skoro cel Zagraj in »gornji konec« v Gorjanskem — ter več ali manj celo občino razdeljal — med drugim tudi šolo, cerkev in glavni oltar. Slednjič pozivlja županstvo, naj občinarji izpolnijo vestno poslano tiskovino o zapuščenem premoženju. Dobra srca v tujini so naprosena, naj jim gredo pri tem na roko. Begunci, ki so se v zadnjem času preselili, naj nemudoma sporoče svoj novi naslov županstvu; posebno pa Franc Germek iz Gorjanskega hšt. 43.

Smrtna kosa. Umrl je g. Alojzij Širca, trgovec in posestnik v Dutovljah, star 57 let. — V Pulju je umrl orožniški stražmojster I. razreda g. Severin Sedevič. — V Trstu je umrl Mihael Kobec. — Umrl je 64 let stari bivši posetnik v Škrbini št. 64, sedaj begunec v Gorenji Vasi št. 33, obč. Ribnica na Dolenjskem. Zapušča ženo in dva otroka, ki so begunci v Gor. Lazih.

Postrezite. Škarabot Karla, begunka, stanujoča sedaj v Cegelnici na Dolenjskem išče Viktorijo Pavlin, vdovo, iz Ozeljana, v važni zadevi. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I.

Gospodarske beležke.

Deželno mesto za krmila, oddelek za seno in slamo. S 15. junijem se je ustanovil pri Deželnem mestu za krmila poseben oddelek, ki bo preskrboval vojaštvo in civilne odjemalce s senom in slamo. V ta namen se je kakor znano zaseglo letos vse seno in slama in se brez dovoljenja ne sme prodajati ne enega ne drugega. Kdor nima lastnega pridelka in potrebuje kaj več sena za rejo svoje živine, se mora pri županstvu prijaviti s svojo potrebščino do 31. julija t. l. Oddelek za seno in slamo bo skupoval ta krmila po celi deželi in jih bo oddajal naročnikom v množinah, ki bodo odgovarjale številu živine, pa tudi glede na letošnji pridelok in na potrebe vojaštva. Opozarjati je že danes, da bo pridelok sena v obče slabši kakor lani in da bo treba letos največje varčnosti pri krmu, zlasti tudi pri tistih odjemalcih, ki so navezani zgolj na nakupljeno seno.

O nadaljnjem znižanju cen za živino, ki ga je pričakovati, se je posvetovala koroška vnovčevalnica za živino s svojimi zaupniki. Državni poslanec Hofer je izvajal sledeče: Znano je, da namerava urad za ljudsko prehrano cene znižati. Ne vem pa, ali se ima to zgoditi že v juniju ali v juliju. Že dne 24. aprila sem o tem govoril v agrarni stranki, ker vsi vemo, da se gre proti našemu obstoju. Vsi vemo, da so se potrebščine za nas in naše posle strahovito podražile in da je naš obstanek ogrožen, če bi se cene živini res imele znižati. Ko gledamo, kako nemoteno se smejo nastavljati cene industrijskim proizvodom, moramo reči, da se zgodi hudo nad kmečkim stanom, ako bi se cene živini imele znižati. Znano je, da se ima stekati od vsakega kilograma 25 vinarjev v fond za splošno preskrbo z živili. Ta znesek je tako visok, da proti temu noben nastop ni zadosti strog. Kdor živi na deželi, pač ve, da kmetov položaj niti oddaleč ni tako sijajen, kot ga nekateri slikajo. Pri stotinah živali, ki se nam vzamejo, predstavlja odbitek 25 vin. pri kilogramu že pomembno vsoto.

Galico je razdeljeval ptujski okrajni odbor kilogram po 4 K, medtem ko plačujejo drugje zanj komaj po 3 K in so naročniki morali jo že davno vnaprej plačati. Odbor je tedaj pridobil že na obrestih prej vplačanega denarja in si je pri razdeljevanju na nominalno ceno priračunal še 33 odstotkov. Odjemalci so zaradi tega zelo hudi in zahtevajo preveč plačani denar nazaj.

Vinskotrgovinske usance. Oddelek za vinsko trgovino na budimpeštanskem trgu je po predlogih ravnatelja Rudolfa Heuduska-Gyögyös izdelal osnutek vinskih usanc, ki naj bi se uvedle v vinski trgovini na Ogrskem. Ker bi te usance ali trgovske dogovorjene navade ali trgovinska določila znala zanimati tudi marsikaterega naših čitateljev, bomo prihodnji teden vsebino teh usanc objavili v našem listu.

Navijanje ocn. Celovski hotelir Avgust Stelzer je bil te dni obsojen od tamošnjega sodišča na dva meseca strogega zapora, ker se mu je dokazalo, da je pokupil le 19.764 litrov vina, raznim vojaškim kupcem pa ga je oddal in prodal 36.000 litrov. Priznal je, da je vino mešal in razmnoževal na ta način, da ga je mešal s sadnim moštom in vodo.

Ogrsko deželno kmetijsko društvo je sklenilo na vlado nasloviti vlogo, v kateri bo zahtevalo, da vlada zviša ceno žitu in obenem zniža cene industrijskim proizvodom ali pa naj dopusti tudi za kmetijske pridelke prost promet in naj potemtakem izostane določanje maksimalnih cen.

Na semnju v Stolnem Belemgradu na Ogrskem so se zadnjič plačevali konji po 900 K, ki so pred vojsko stali kvečjemu 50 K. Krave se je plačevalo po 2000 K. Za obdelanje 1 orala vino-grada se zahteva tamkaj po 400 K.

Revizije o porabi semenja se je odredila na Češkem.

Lj. Lipe se ravnokar razcvetajo. Lipovo cvetje daje izboren in zdravilen čaj. Sedaj je čas, da se vsak preskrbi z njim v čim obilnejši meri. Cvetje naj se takoj, ko se natrga, na redko raztrese in dodobra posuši, nato pa shrani v papirnih ali drugih snažnih vrečkah in spravi na suhem in zračnem prostoru. Vsak naj pa pazi, da lipam ne bo polomil vej.

Dnevne novice.

+ Načelnik generalnega štaba pl. Arz — imejitelj lovskega bataljona 23. Cesar je imenoval načelnika generalnega štaba, generala pehote pl. Arza za imejtelja lovskega bataljona št. 23.

+ Zaslugam priznanje. Na predlog g. župana Zurca je občinski odbor izvolil častnim občanom Šmihel-Stopiške občine g. župnika Jakoba Porenta iz Stopič, na predlog g. Franc Kastelic istotako g. dežel. poslanca in župana g. Josipa Zurca v znak 20letnega izredno uspešnega delovanja na čelu največje kmetijske občine na Kranjskem.

— Odlikovanja. Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 87. pp. Ivan Goršič. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila nadporočnik železn. polka Miroslav Sedmak in vojaški rač. official Andrej Cvetko. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojster 7. dež. orož. pov. Vinko Cigoj, namestni stražmojster 6. dež. orož. pov. Viktor Resnik, Fr. Iskra, Josip Cestnik in Karel Skrabl, vsi pri orož. pov. v Albaniji, namestna stražmojstra 12. dež. orož. pov. Franc Klančičar in Ivan Šter, oba pri okrož. orož. pov. v Bilgoraju. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: kadet Jančič Anton, četovodja Jaklič Al. in Zweidick Ivan in poddesetnik Simonič Mihael, vsi štirje pri 17. pp. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: pešec Radovič Lovrenc, poddes. Strehovec Josip, pešci Pureber Martin, Majdič Ivan in Podpadeč Ivan, vsi pri 17. pp., četovodja 37. polj. top. p. Smrekar Gustav, desetnik 97. pp. Trevizan Ivan, topničarji 7. trd. top. p. Mirtič Josip, Kotnik Ciril, Banko Anton in Vanošek Franc. — Z bronasto in srebrno hrabrostno svetinjo je bil odlikovan ognjičar Ferd. Zalokar iz Metlike, desetnik Alojzij Frakin iz Velike Loke v bronasto, predmojstra Josip Kunaj iz Podređe, Ludvik Pečovnik iz Št. Pavla pri Preboldu, topničarji Gregor Dolenc z Vrhlike, Ivan Glavina s Krasa, Anton Makuc iz Kamnika z bronasto hrabrostno svetinjo. Vsi imenovani služijo pri 21. km možnarski bateriji.

— Mnogo pozdravov z bojišč smo morali odložiti, ker je plinarna ustavila dobavo plina in tiskarna vsled tega ne more izvršiti vsega dela tako, kakor ga je rešila prej. Za pozdrave se iskreno zahvaljujemo in želimo junaškim bra-

nilcem domovine, da jo kmalu vidijo srečno in združeno.

— Prva nova maša v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano je bila v nedeljo dne 10. junija. Obhajal jo je bivši gojenec zavoda č. g. Anton Gornik. Cerkev govori je imel g. rektor in ravnatelj dr. J. Gnidovec. Dijaški pevski zbor je pod spretnim vodstvom g. prof. V. Hybaška precizno proizvajal Rihovskyjevo mašo »Missae lauretana« s spremljevanjem domačega orkestra. Pri orglah je sodeloval g. prof. A. Koritnik. Krasno petje in godba ter mnogoštevilna asistenca gospodov profesorjev in prefektov je napravila na vse navzoče globok in veličasten vtis.

— Č. g. dr. Anton Zdešar je obiskal o binkoštnih praznikih svoj rojstni kraj Horjulj pri Vrhniku. Osebnost se je prišel zahvaliti svojim rojakom, ki so vsak večer v cerkvi molili za njegovo rešitev iz francoskega ujetništva. Pomagal je spovedovati in pridigovati, vneval je svoje rojake k zaupanju v božjo previdnost. — V ponedeljek popoldne po litanijah nam je pa v mežnji v dvorani, ki je bila nabitno polna poslušalcev, v 1½ ure trajajočem govoru šaljivo opisoval svojo dogodke v francoskem ujetništvu nekako tako, kakor je bilo že popisano v »Slovencu«. Le par reči naj morda omenim. Maševati je smel ves čas, samo prve in zadnje 14 dni ujetništva ne. Duhovnikov, med njimi nekaj redovnikov, je bilo 11; stregli so drug drugemu pri sv. maši. Božjo službo so opravljali zelo slovesno, katere so se udeleževali tudi judje in protestanti. Pridigali so jim bolj kratko v nemškem, potem le v iracoskem jeziku; marsikateri je duševno spregledal. Duhovniki so morali druge obupajoče ujetnike tolažiti in jih osrčevati. Na koncu se je domači č. g. župnik Josip Pristov v svojem imenu vseh župljanov zahvalil č. g. dr. Zdešarju, da nas je obiskal, želel mu je zdravlja in božjega blagoslova v daljnem delovanju na domači zemlji. Gromoviti živiklici so zadoneli po dvorani.

— Spremembe na južni železnici. Prestavljeni so: Revident Marij Bandel iz Zaloga v Ljubljano; pristava: Konrad Minkovič iz Zidanega mosta v Spielfeld, Josip Luschützky iz Št. Petra v Ljubljano; asistenti: Franc Žekar iz Gradca v Zidani most, Alojzij Lavrenčič iz Marenberga v Zidani most, Karel Šircelj iz Paterniona v Zalog, Bruno Vrba iz Spielfelda v Marenberg.

— Sodni svetnik Edvard Picek umrl. Včeraj 15. t. m. zjutraj je po daljšem trpljenju umrl g. Edvard Picek, c. kr. sodni svetnik v Senožečah. Bil je veren katolik. Bodi mu zemlja lahka!

— Umrla je dne 15. t. m. ob pol 1. uri ponoči v hiralnici v Ljubljani Margareta Klemenc, rojena v Črnomlju, v starosti 59 let. Službovala je pri gosp. baronu Lazarini v Boštanju pri Grosupljem kot kuharica več let. N. v m. p.

— Nadporočnik Franc Alč, 6. bos. herc. lovskega bataljona, je odlikovan za hrabrost pred sovražnikom z vojaškim zaslužnim križcem 3. vrste z vojno dekoracijo in meči. Pred dvema meseci je bil odlikovan s Signum laudis. Hrabri nadporočnik je radu neustrašnega zadržanja v zadnjih bitkah na Krasu predlagan k tretjemu odlikovanju.

Iz ruskega ujetništva se je po devetih mesecih oglasil štabni narednik Anton Toplikar, 97. pp. doma iz Šturij pri Ajdovščini.

Ljubljanske novice.

Ij Dvestoletnica kronanja čudodelne podobe svetogorske Matere božje se bo obhajala 17. t. m. v Ljubljani po sledečem redu: Dopoldne ob 9. uri bo imel eksce-lenca knez in nadškof goriški pridigo in pontifikalno sv. mašo. Popoldne ob 3. uri bo pridigo; po pridigi bo procesija s čudodelno podobo; za procesijo je določen sledeči razpored: Na čelu procesije se nese križ; za križem naj se paroma razvrsti šolska mladina, dečki in deklice. Tem sledijo mladeniči in mošje. Za njimi gredo dekleta Marijine družbe, potem moški in ženski člani tretjega reda; na to deklice v belih oblačilih z Goriškega. Na to sledi podoba, ki je bila pred dvesto leti v Gorici slovesno kronana. Za njo gredo redovniki in duhovščina, njim na čelu goriški knez nadškof. Za njimi gredo pevci in zastopstva, ki se bodo procesije udeležila, ženske v narodni noši, na to druga dekleta in žene. Med procesijo se bodo pele lavretanske litanije. Procesija pojde iz franciškanske cerkve po Prešernovi in Šelenburgovi ulici po Kongresnem trgu ter se pomika skozi Wolfovo ulico nazaj v cerkev, kjer bo zahvalna pesem in blagoslov s presv. R. Telesom.

Ij Vladarski nastop Njiju Veličanstev cesarja Karla in cesarice Cite. Vsled sklepa c. kr. mestnega šolskega sveta bodo proslavljale vse ljubljanske ljudske šole v četrtek, dne 21. junija, vladarski nastop cesarja Karla in cesarice Cite. Prva mestna deška ljudska šola bo praznovala ta patriotični praznik tako-le: A. Ob 8. uri v

cerkvi Srca Jezusovega sv. maša s Te-deum. B. Po cerkvenem opravilu v okrašenih telovadnici šolska slavnost. Po končani šolski slavnosti ima pa učiteljski zbor izredno konferenco, na katere dnevnem redu je slavnostni govor nadučitelja J. Dimnika in vdanostna izjava učiteljskega zbora in mladine i. mestne šole.

Ij Svarilo. Na ljubljanskem polju leži mnogo razstrelkov, med temi tudi užgal in užgalnih delov, ki se niso mogli kljub iskanju najti in uničiti. Na dotičnih zemljiščih se bo po razstrelkih še enkrat iskalo, po obdelanih parcelah pa le v toliko, v kolikor se jih znalo ne poškoduje. Posestniki onih parcel, po katerih se po sedanjem stanju setve ne sme hoditi, se opozarjajo, da so pri žetvi previdni, da ne zadenejo ob kak razstrelak, ki se nahaja mogoče še na polju, in ne povzročijo s tem eksplozije; razen tega naj taki posestniki po žetvi naznanijo lego parcele poveljstvu c. in kr. kontrolnega artiljerijskega skladišča (Zentral - Artilleriedepot), da bo mogoče polje znova preiskati, preden se na novo obdela. Občinstvo se splošno kar najnujnejše opozarja na nevarnost, ki nastane, ako se — mnogokrat prav neznanost — razstrelke pobere. Ako bi se našli razstrelki, naj se to naznani naravnost poveljstvu kontrolnega artiljerijskega skladišča v mestni topničarski vojašnici (častniška hiša) ali pa poveljstvu artiljerijskega filijalnega skladišča (Dunajska cesta št. 71, I. nadstropje, gostilna, nasproti glavnemu vhodu topničarske vojašnice), da se odpošlje organ, ki bo razstrelak uničil. Da se preprečijo nesreče, se dalje naznani, da se je pokvarjena municija spravila osamljena in kolikor mogoče zavarovana v neki gozdiček ob kamniški železnici in blizu Zaloga. Ta municija se bo v prihodnjem času (trajalo bo več tednov) na onih mestih previdno razstrelila, poki se bodo tedaj čuli podnevi in tudi ponoči. Na vsak način se je ogibati navedenih krajev, poveljem nastavljenih straž se je pa vsak čas pokoriti.

Ij Za naše vojake. »Kino-Central« v deželnem gledališču je oddal odboru za »Vojaške domove« v Ljubljani 3441 kron 92 vin.

Ij »Slov. pian. društvo« opozarja, da od jutri v nedeljo 17. t. m. dalje zopet vozi ob nedeljah in praznikih večerni vlak iz Kamnika v Ljubljano ob 9. uri 10. minut zvečer.

Ij Kosilni stroj je odrezal levo nogo v členu 5letnemu Stanislavu Kušar, sinu tovarn. delavca in hiš. posestnika Mihaela iz Rožne doline št. 170. V četrtek popoldne je šel s Knezovim hlapcem na travnik v Brdo ter gledal, kako se kosil, a se je enkrat preveč približal ter ga je ostrina dosegla. Nogo, ki se je samo še nekoliko držala, so morali v deželni bolnišnici takoj amputirati.

Ij Vpisovanje v I. razred c. kr. II. drž. gimnazije se vrši 29. t. m. Več v ponedeljek.

Ij Vpisovanje v I. letnik tukajšnjega c. kr. moškega učiteljskega je v soboto, dne 30. junija ob 8. uri, v I. letnik ženskega učiteljskega pa v sredo, dne 4. julija ob 8. uri. Z zglasitvi je prinesli krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.

Ij Odhod v kopališča, zdravilišča in letovišča. C. kr. urad za ljudsko prehrano je z razpisom z dne 2. junija 1917, št. 24.133, odredil da smejo osebe, ki nočejo nastopiti svojega bivališča v kopelih, zdraviliščih in letoviščih pred 15. julijem, to naznaniti najkasneje do 15. junija in osebe, ki odidejo po 1. avgustu, pa do 30. junija. Kako je naznaniti odhod v poletna bivališča, je bilo že svojedobno objavljeno v tukajšnjih dnevnikih. Ustna pojasnila se izdajajo na mestnem magistratu, urad za živilske izkaznice.

Ij Podpore za brezposelne tekstilne delavce na domu. Zveza vojne bombazne industrije Frühwärts, Sp. Avstr., in Engelsberg v Sleziji je v seji z dne 8. julija 1916 za pomožno akcijo brezposelnih tekstilnih delavcev in tkalcev na domu sklenila, da dobe ti, kdor ima 300 do 400 K letnih dohodkov, na teden 3 K 60 vin., kdor ima čez 400 K letnih dohodkov, pa 4 K 80 vin. tedenske podpore. Te podpore se bodo dajale le onim, kjer se črpajo le iz pomožnega fonda, kjer bodo pa prispevali tudi delodajalci; bodo znašale pa več. Enako pomožno akcijo uvede trgovsko ministrstvo tudi za brezposelne delavce volne in lanene industrije.

Angleški napadi na Flanderskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO. Berlin, 15. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Včeraj ob 8. uri 30 minut zvečer se je pričel na Flanderskem po primerno-ma mirnem dnevu med Ypernom in

Armentieresom močan bobneči ogenj, kateremu so sledili na celi bojni črti angleški napadi. V bojih, ki so trajali na nekaterih točkah do jutra, so potisnili nazaj varnostne čete, ki so našo vzhodno od tam ležečo bojno črto med Hollebeke-Dawergrund in jugozahodno Warnetonu od 19. majnika dalje proti vsem polzvedovalnim sunkom uspešno prikrivale. — Severno bojišče do obali je topništvo le malo delovalo. S presenetljivim sunkom so ujele naskakovalne čete nekega spodnjega renškega polka ob prekopu Yper belgijsko stražo, ki je štela 25 mož. Na bojni črti pri Artois so napadli Angleži zjutraj po besnih ognjenih valih naše jarkke vzhodno Monchy. Vpadli so na nekaterih točkah, a s protisunkom pripravljenih čet so bili takoj vrženi iz njih. Kos jarka zahodno Bois du Sart je še v sovražnih rokah. Zvečer je izpadlo več angleških bataljonov vzhodno Loosa. Tudi tam smo s krepkim protisunkom držali našo postojanko.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na Chemin des Dames se je v večernih urah zopet poživel boj na obeh straneh ceste Laon-Soissons in na Winterbergu. Naše naskakovalne čete so privedle s podjetij proti francoskim jarkom severno Braye, zahodno nižine Suipe in na vzhodnem bregu Moze ujetnike in plen.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 15. junija zvečer. Veliki glavni stan:

Na Flanderskem so streljali z različno silo.

V Artois so se izjalovili zjutraj pri Loosu in pri Bullecourtu angleški napadi. Sicer nobenih dogodkov.

Pri napadu na Folkestone uničene 2 in pol belgijske stotnije.

Haag, 15. junija. Pri zračnem napadu na Folkestone sta bili uničeni tudi 2½ stotnije belgijskih vojakov.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Letos se je delovanje Apostolstva vsled ugodnejših razmer počivilo. Izdali smo knjigo »Ut omnes unum sint«. Gradivo za govore o cerkvenem zedinjenju. Našim poverjenikom smo jo razposlali brezplačno. V »Katoliški bukvarni« se bo knjiga prodajala po 50 vinarjev. Dali smo natisniti lepe molitve za cerkveno zedinjenje in za spravo med krščanskimi narodi. Med njimi sta dve molitvi, potrjeni in priporočeni od sedanjega papeža. Molitve bomo poslali brezplačno v vse župnije, kjer je vpeljana Apostolstvo. Dobivale se bodo tudi v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva (Ničman). Zanimivo letno poročilo bo objavljeno v »Škofijskem listu« in v »Bogoljubu«.

Podpisujte 6. vojno posojilo!

Vsem obotavljalcem bodi še enkrat povedano, da moramo uspehe našega orožja podpirati z uspehom vojnega posojila, da se torej mora in tudi more udeležiti podpisovanja vsakdor; kajti poskrbljeno je za podpise z najmanjšo gotovino, tako da ne velja noben izgovor, če gre za to, da se izpolni častna dolžnost podpisa in pridobi vojneposojilni vrednostni papir, ki je obenem najboljša naložitev kapitala. Mirno in trdno počiva, kot noben drug, na temelju našega celokupnega narodnega premoženja in dohodka.

Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila sporoča vsem svojim poverjenikom, da poteče dne 22. junija 1917 rok za podpisovanje VI. avstrijskega vojnega posojila. Uposlejo naj nam tedaj nemudoma poročilo o svojem delovanju ter od interesentov podpisane priglasnice. Zaedno daje svojim članom, ki so se udeležili na V. avstr. vojnem posojilu na znanje, da se jim zadolžnice V. vojnega posojila v visokosti njih deležev s kuponi upošlejo na njih zahtevo po pošti, ali jih pa lahko proti predložitvi svoje članske karte osebno dvignejo v pisarni podpisane družstva. Kupon št. 1 je bil realiziran že potom banke ter je društvo na ta kupon odpadajoči znesek vpisalo vsakemu članu v dobro in ga bo de po končanem obračunu članu v gotovini izplačalo. Uspeh VI. vojnega posojila ne sme zaostati za prejšnjim posojilom in zato je patriotična dolžnost vsakega člana, da se udeleži tudi na VI. avstr. vojnem posojilu. — Odbor.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani so nadalje subskribirali med drugimi sledeči: Razne hranilnice in posojilnice 1.580.000 K; Mestna občina ljubljanska 325.000 K; C. kr. kmetijska družba kranjska 20.000 K; neimenovan, tu, 30.000 K; Župni urad Vranjapeč nadaljnih 10.000 K;

Župni urad Hotič nadaljnih 5000 K; Ivan Janc 11.000 K; Občina Brezovica 10.000 kron; Občina Podraga 5500 K; Anton Jenko 4000 K; Ignacij Buh 2000 K; Janez Košir 2000 K; Franc Košir 1000 K; Anton Podražaj 2000 K; Franc Jeršin 1000 K; Anton Gačnik 1000 K; Frančiška Jeršin 1000 kron; Anton Zupančič 1000 K; Alojzij Hladnik 5000 K; Josip Pintbach 2500 K; Helena Bizjak 600 K; Frančiška Kralj 500 kron; Janez Oman 800 K; I. Müller 1000 kron; Občina Loški potok 6000 K; Občina Kot 2000 K; Ivan Sušnik 1000 K; Mihael Saje 200 K; neimenovan iz Iga 1000 K; Anton in Vincenc Mrzelj 200 K; Mestna občina ljubljanska 433.300 K; Mestna občina Idrija nadaljnih 20.000 K (skupaj 100.000 K); Občine: Mozelj 20.000 K, Vipava 10.000 K, Knežak 10.000 K, Hinterberg 6000 K, Škofja Loka 5000 K, Ribno 3000 K, Mokronog 3000 K, Dovje 2000 K, Naklo 2000 K, Vrhpolje 1000 K, Zagorje ob Savi 1000 K, Smerje 1000 K, Ljubno 600 K, Zgornja Siška 2000 K, Kamna Gorica 3000 K, Ovsise 1000 K, Sv. Mihel 2500 K, Fara 5000 K, Sv. Gregor 1000 K, Križe 7000 K, St. Jurij pri Grosupljem 1000 K, Cerklje 5000 K, Poljane nad Škofjo Loko 2000 K, Log pri Ljubljani 1000 K, Smuka 100 K, Gradiše 1000 K, Senčur 1000 K, Godovič 1000 K, Janževobrd 300 kron; Mestna hranilnica ljubljanska 15.000 kron; Hranilnica in posojilnica v Knežaku 10.000 K; Franc Zima 1000 K; Jožef Novak 3000 K; Marija Malovrh 1000 K; Franc Jakelj 4000 K; Jožef Hafner 1000 kron; Malica Hafner 1000 K; Pavel Hafner 1000 K; Marija Knafelj 2000 K; Andrej Nuncija 2000 K; Josip Keš 2000 K; Jakob Novak 1000 K; Andrej Urbančič 1000 K; Neža Troha 2000 K; Janez Kirn 6000 K; Anton Vrh 4000 K; Marijana Slavc 1000 K; Franc Urbančič 5000 K; Ivan Dolničar 1000 K; Župni urad Zaplana 1000 kron; Jožef Jamnik 3000 K; Ana Kožman 5000 K; Marija Praprotnik 4000 K; Janez Trontelj 1000 K; Franc Hajnrihar 5000 K; Jakob Krašovec 1600 K; Janko Pogačar 3000 K; Občina Ustje 400 K; Anton Kastelic 100 K; Miha Šircelj 100 K; Peter Sorc 100 K; Alojzij Urbančič 200 K; Anton Tomšič 100 K; Franc Cemič 100 K; Janez Košir 1500 K; Župni urad Vranja Peč nadaljnih 300 K (skupaj 14.300 K); I. Müller 1000 K; Anton Jeriha 200 K; Avguštin in Julija Orel 100 K; Karolina Polh 500 K; Župni urad Koprivnik pri Kočevju 800 K; Franc Potokar 100 K.

P. n. občinstvo se opozarja, da se podpisovanje VI. vojnega posojila zaključuje z dne 22. t. m. Dotlej sprejema nadaljne prijave Kranjska deželna banka v Ljubljani, Deželni dvorec.

Pri Češki industrijalni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu so dalje podpisali VI. avstrijsko vojno posojilo sledeči zavodi in stranke: Anton Kalousek, c. kr. poročnik, Feldpost 212, 1400 K; Karl Novak 5000 K; Dr. Heinrich Herschmann, tu, 2000 K; Janko Potočnik, Škofja Loka, 1000 K; Občinska hranilnica v Postojni, delna subskripcija 25.000 K; Ivan Černe 6000 K; I. N. Adamič, tu, 5000 K; V. Lažansky, poštni oficijal, tu, 1000 K; Matej Sušnik nadaljnih 5000 K (torej skupaj na VI. avstr. vojno posojilo 35.000 K); potom Okrajne hranilnice in posojilnice, Škofja Loka: Janez Avguštin, Gorenjavas, 100 K, Zadruga gostilničarjev v Škofji Loki 400 K, Anton Perko, 1. dšt. Inf., Baon 30, 400 K; Mestna hranilnica, Novo mesto, delna subskripcija, 50.000 K; Ivan Babnik, Dravlje, 500 K; R. Porenta, tu, 50 K; Karl Meissner, Feldpost 212, 10.000 K. — Češka industrijalna banka je zvišala svojo prvotno subskripcijo za lastni račun od 6.000.000 K na 8.000.000 K VI. avstr. vojnega posojila. Subskripcija je bila podaljšana do 22. t. m., na kar se p. t. interesenti vladno opozarjajo.

Pri zdravljenju boleznih na jetrih, žolčnih boleznih, žolčnega kamna, bledice in boleznih na vranici je važno pomožno sredstvo raba naravne »Franz-Josef«-ove grenčice, ki povzročijo, da nastopi že v kratkem času redno lahko odvajanje brez bolečin.

Stanovanje in obleka sta pokvarili naše telo, tako, da živimo v vednem strahu pred prehlajenjem. Pred mnogo tisoč leti so hodili naši predniki le nalahno odeli, pa niso imeli nobenega strahu pred mrazom. Kakor hitro je nastal mraz, je pa njihova kri začela hitreje krožiti in telo bolj ogrevati. Mi pa takoj dobimo kašelj in influenco, ker naša kri ni navajena, da se hitro prilagodi zunanji vremenski izpremembi. Če pa izpiramo grlo in vrat vsak dan s Fellerjevimi oživljajočim rastlinskim fluidom z zn. »Elza-fluid«, se navadi naša kri, držati vrat gorak in to je najboljšo varstvo zoper kašelj. »Elza-fluid« je domače zdravilo, priporočljivo za rabo zlasti občutljivim ljudem. — 12 steklenic pošlje na vse kraje poštine prosto za 7 kron 32 vin. lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg 134 (Hrvatska). Dokazano čez 100.000 zahalnih pismem (prostovoljnih) in odlikovanj. — Istočasno se pa lahko tudi naroči Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 skatljic 5 kron 57 vinarjev, poštine prosto. Te kroglice so jako pripravne in točno učinkujejo. — Kdor trpi vsled kurjih odes, naj si naroči Fellerjev turistiški obliž. (vc)

Izjava.

Podpisane preključujemo izrečene neresnične obdolžitve proti Angeli Zupan iz Predoselj.

Predoslje, dne 1. junija 1917.

I. Florjančič, M. Trdina, M. Šajovic, M. Narobe.

Kupimo

iz vojnih ozemelj poškodovane ali sicer nerabne National-registrirne blagajne. Ponudbe na National Registrir-Kassen Gesellschaft m. b. H., Dunaj VII., Stebensterngasse 31.

Zahvala.

Najudaneje hvaležno podpisani odbor se v imenu tako zelo potrebnih siromakov najiskreneje zahvali visoki c. kr. deželni vladi, da nam je po sredovanju našega neumorno delavnega, velespoštovanega c. kr. okrajnega glavarja Dr. Friderik Mathias naklonila uže v drugič visoko podporo.

Pomožni odbor na Bohinjski Bistrici, dne 13. junija 1917.

Fr. Arh, župan.

Fr. Žvan, župnik-načelnik.

Tehnica

(vaga) za 150—200 kg se kupi. M. Žumer, delavnica plugov in bran, Železniki na Gorenjskem.

Učenka

pridna, z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme brez oskrbe z ugodnimi pogoji v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe naj se pošljejo najkasneje do 1. julija pod šifro »Ljubljana 1486« na upravništvo tega lista.

OKLIC.

Podpisano sodišče bo dne 21. junija t. l. v Mali in Veliki Štangli ter v Dragovškem na javni dražbi prodalo večjo množino (približno 6 in 7 sežnje, ter 160 in 580 čokov) posekanega v gozdih ležečega kostanjevega lesa.

Dražba se prične v Dragovškem št. 40 ob 9. uri dopoldne.

1489

C. kr. okrajno sodišče v Litiji, odd. I. dne 12. junija 1917.

Ne zamudite ugodne prilike v zadnjem trenutku!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

vabi vse zdravo p. n. občinstvo (gospode in gospe) k

podpisovanju šestega vojnega posojila

potom zavarovanja

brez zdravniške preiskave pri Nižjeavstrijski življenjski zavarovalnici Za K 1000.— nominale se plača takoj K 201.— in 47 četrtletnih obrokov po K 11.—, tedaj K 718.— za K 1000.—. Ako zavarovanec prej umrje, se takoj po smrti izroči obligacija za K 1000.— nominalne izročitelju police.

Največja zavarovalna vsota za osebo: K 4000.—, starost 55 let.

Vzajemna zavarovalnica.

Opravična številka 1 525/17

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici je po prošnji lastnice mestne hranilnice ljubljanske na prodaj po javni dražbi vlož. št. 177 kat. obč. Kropa obstoječe iz sledečih parcel: a) parcela št. 177 (kat. obč. Kropa) hiša št. 28 z dvoriščem v Kropi s površjem 1 a 51 m²; b) parcela št. 170 — vrt s površjem 1 a 19 m²; c) parcela št. 173 hiša št. 27 z dvema dvoriščema v Kropi, s površjem 1 a 70 m²; d) parcela št. 174 vrt s površjem 1 a 87 m²; e) parcela št. 172 — skladišče s površjem 24 m²; f) parcela št. 580 — gozd v »Razdrtem potoku« s površjem 1 ha, 90 a 51 m²; tedaj s površjem vsega skupaj po 1 ha 97 a 02 m².

Izključna cena znaša 6000 K

Dražba se bo vršila dne 16. julija 1917 ob 10 uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici soba št. 26.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici, kakor tudi pri prodajalki sami oziroma pri njenem zastopniku g. dr. Ivanu Tavčar, odvetniku v Ljubljani.

C. kr. okrajna sodnja v Radovljici

1470

oddelek I. dne 13. junija 1917.

Izobražen mladenič

zdrav, resnega značaja, star 27 let, odpuščen od vojaščine, se želi seznaniti v svrhu ženitbe z gospico ali vdovo, ki bi imela boljše posestvo ali obrt. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne. — Naslov pove upravništvo tega lista pod šifro »Kje dom je moj?« 1491. Tajnost strogo zajamčena!

Moško kolo

s starim gumijem, se zaradi odpotovanja takoj proda. Na ogled: Cesta na Rudolfovo železnico št. 7, I. nad. levo.

Kupi se do 1000 m

bodeče žice

stare ali nove. — Ponudbe s ceno na upravo tega lista pod št. 1485.

Kmetovalci!

Za

gnojenje v jeseni

naročite takoj 40% kalijevo sol! Cena K 2980 za 100 kg iz postaje Zalec. Z naročitom treba vpslati vreče! Razpošlila se po povzetju najmanj 100 kg.

Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južno štajersko.

Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

Kaj nas loči?

Sporazum med nemškimi in slovenskimi strankami v Avstriji ni bil in ne bo lahka stvar. Res je sicer, da so se najboljši možje vseh narodnosti že od početka ustavnega življenja z vsjo vneto prizadevali, da najdejo kakšno pot, ki bi oba tabora dovedla do zaželjenega cilja; priporočali so nebroj receptov, ki naj zadovoljijo obe strani; vlada je sklicala že več enket, in v političnih društvih, ki štejejo med svoje člane prav lepa imena, se je že nešteto krat razpravljalo o ti težavni snovi, pa vselej brez posebnega uspeha. V državnem zboru in v deželnih zastopih je trajal boj dalje na veliko škodo drugih, nič manj važnih vprašanj, zlasti gospodarskih in vnanjepolitičnih, ki danes preglbljejo cel svet.

Boj se nadaljuje in se bo še nadaljeval. To prognozo lahko stavimo že danes, in sicer zato, ker se principijelna podlaga, na katero bi se lahko postavila oba tabora, ne bo lahko našla in se tudi ne more. Ločijo nas temeljni principi in mi z zadostjenjem lahko rečemo, da mi stojimo na boljših, trdnejših in solidnejših tleh.

Predočimo si na kratko razvoj naše države. V absolutistično-fevdalni dobi je bil deželni knez pravno resničen gospod nad ozemljem in prebivalstvom države, ki je »posojal« ali v najem dajal velika okrožja svojim plemičem in dvorjanikom. Počasi je pa plemstvo dobilo toliko moči, da je deželnoknežjo oblast prav izdatno omejilo na svojo korist: namesto deželnega kneza je stopilo plemstvo z drugimi privilegiranimi stanovi vred na plan kot gospod.

Plemiško-fevdalna doba je trajala do francoskega prevrata, pri nas še nekoliko dalje. Ko je pa vsled silnejših ali mirnejših prevratov stopilo prebivalstvo na površje, v prvi vrsti meščanstvo, se je isto smatralo ravno tako za dediča politične moči in oblasti v državi, kakor se je smatralo plemstvo svojčas za dediča deželnoknežje moči, da na ta način varuje in osigura pravno kontinuiteto državnih zakonov in odločb.

Do te točke političnega razvoja ni bilo narodnostnih bojov; začeli so se šele potem. Tudi trnjeva pot avstrijskih narodnosti za svoja prava se tu pričinja.

Dedič plemiško-fevdalne državne oblasti je postalo torej prebivalstvo, spočetka večinoma njegov meščanski življenji, ki je imel politično vodstvo. Kjer je bilo prebivalstvo enotno, kakor v zapadno-evropskih državah, tam so se razvili bolj socialni kakor narodnostni boji. Pri nas je bilo pa nekoliko drugače.

Naše prebivalstvo ni bilo in še danes ni enotno, ampak monarhija ima deset narodnosti. Nad vsemi je vladal v plemiško-fevdalni dobi plemič, in sicer v zapadnem delu monarhije večinoma nemški plemič, v severovzhodnem poljski in na Ogrskem madjarski. Kateri del prebivalstva naj nastopi njihovo dediščino? Kdo naj vlada?

Tu se začinja nemško-slovenska narodnostna kriza v Avstriji.

Nemci so si rekli, da so ozemlja, nad katerimi je nekdanje vladal nemški plemič, brez ozira na narodnost prebivalstva, nemška last, nemška posest in dediščina nemškega naroda. Prezrli so pa popolnoma dejstvo, da devetnajsto stoletje ni spravilo ob politično moč in veljavo le nemškega plemstva in še celo ne zato, da postane le nemško prebivalstvo, ki stanuje čisto drugod, njegov pravni naslednik v politični in gospodarski moči, ampak da je v tej dobi padlo plemstvo kot tako in da je na mesto vsakega plemstva (brez ozira na plemiško narodnost) stopilo povsod zemljeročno prebivalstvo, zemljeročni narod, ki naj uživa nekdanje vladalne predprave plemstva kot svojo pravično, edinole njemu pripadajočo pravno dediščino.

Take posledice izvajajo iz početka demokratične dobe v 19. stoletju slovenske stranke, Nemci pa zopet take, kakor smo jih navedli zgoraj. Zato obe stranki ne moreta priti do sporazuma tako dolgo, dokler se to principijelno stališče med njima ne ujasni, ali z drugimi besedami: sporazuma tako dolgo ne bo, dokler se nemške stranke v Avstriji ne demokratizirajo, pa ne samo na videz, ampak v resnici in korenito.

Svojega pravičnega demokratičnega stališča in demokratičnega umevanja onega razvoja, ki ga je započelo 19. stoletje (na zapadu že 18.), slovenske stranke ne morejo opustiti nikoli. To bi bilo zanje smrt in pogin, ker bi prišli v navzkriž z naziranjem celega sveta, če bi napravili tako velik korak nazaj v prošle čase. Ložje bi bilo za Nemce, če napravijo oni korak naprej, ki je prej ali slej itak neizogiben.

Slovenski begunci na Nižje Avstrijskem.

V političnem okraju St. Hipolit (St. Pölten) so slovenski begunci, izgnanci v teh občinah: Pyhra 150, Boheimkirchen 100, Kapelln 100, Gerersdorf 100, Hanoldstein 50, Markersdorf a. d. Pielach 50, Hain 50, Statzdorf 50, Klein-Rust 50, Ambach 50, Hausheim 50, Ober-Wölbling 50, Unter-Wölbling 40, Obritzberg 50, Ederding (Wielandstal) 100, St. Andrea a. d. Traisen 50, Inzersdorf (Walpersdorf) 50, Ossarn 50, Jrentendorf (Unt.-Grafendorf) 50, Weisenkirchen (Perschling) 100, St. Margarethen a. d. Sierning 100, Ober-Grafendorf 90. — Vseh skupaj okoli 1500.

V političnem okraju Amstetten: Ardagger (Stift) 27, Ardagger (Markt) 28, Euratsfeld 56, Haag 16, Kolmitzberg 28, Neuhausen (Hackberg) 40, Mauer 31, Öhling 43, Preimbach (Eisenreich-Dornach) 50, Schönbühl 28, Stefanshart 50, Oed 30, Sindelburg 9, Aschbach (z okolico) 120, Zeillern 40; potem so pa še v drugih vaseh posamezne družine. Vseh skupaj okoli 580.

Ti izgnanci so iz raznih vasi Goriske, iz Vipavske doline in s Krasa. Po dolgem porivanju po raznih postajah jih je vlada rotisnila pač tja, kjer je slučajno bilo kaj prostora. Kakšna opekarna, tupatam prazna klet, kakšna stara opuščena hiša — četudi vlažna in nizka, temna, vse je prišlo prav za begunce! Celu hlevi! Pri vsej žalosti in bridkosti bi se glede stanovanja še potrpelo, a manjkalo je drugega še veliko! —

Pred nami Slovenci je bilo tukaj veliko interniranih; bili so rusofili, judje, Italijani. Koder so Slovenci prišli na njihovo mesto, tam je bilo žalostno, tam so Slovence neprijazno sprejeli. Nagajali so jim; zmerjali so jih: cigani, izdajalci, Italijani, vi ste krivi vojske itd. Ubogi izgnanci so bili, kakor da so padli iz nebes. Velikokrat brez hrane, brez obleke; jezika niso razumeli, tolmača niso imeli. Zato seveda nismo mogli — zlasti v začetku — niti v cerkev. Zato so jih Nemci še bolj čudno gledali, češ, kakšne vere pa ste! Morda je kak begunec šel, a še ta je tožil, da Slovence še v cerkvi postrani gledajo. Duhovniki so sicer dobri, a niti eden ne zna slovensko! In duhovniki so bili prijazni, podučili so ljudstvo v cerkvi, priporočali milosrčnost in dobrotljivost. In marsikje se morajo begunci zahvaliti duhovnikom, da se jim je potem še nekam dobro godilo! Pri posameznih pa ni nič pomagalo. Begunce so še nadalje zmerjali, zaničevali, vrata so pred njimi zapirali, psa nanje naščuvali. Koliko krivic, žalosti in bridkosti so prestali ubogi begunci! Na drugi strani pa — kakor rečeno — so ljudje, ki so duhovnike ubogali, tudi veliko dobrot izkazali beguncem in bi še veliko več pokazali, a žalibog, začelo je njim samim tudi primanjkovati.

Na glavarstvu se je reklo, da se Italijanom bolje godi. Ti imajo svojega duhovnika, spovednika, imajo delegata, ki jih hodi obiskovat. Slovenci pa nimajo žive duše, ki bi jih tolažila, jim pomagala. — Baje je pri begunskem odboru na Dunaju 5 slovenskih delegatov (in samo 3 Italijanil). A samo v Jentendorfu so se begunci spomnili g. Fabijanija! — Nikdo se ni brigal za Slovence! V nekaterih vaseh so župani in tajniki bili silno dobri, usmiljeni, pridni. Tam so s pomočjo duhovnika in kakega tolmača sestavili seznamek beguncev in jim preskrbeli obleko, obuvalo; žal, da je obleka bila bolj slabe vrste in premajhna, posebno moška — a dobili so jo zastonj! Ravnotako črevlje. Dobili so tudi milo v nekaterih vaseh (Ossarn). Sicer pa je skoro v vsaki občini drugače. Zato ne moremo vsega naštet. Ako nam dá urednik kaj prostora, bomo še pri begunskih novicah poročali, kako se nam tu pa tam godi. Slabše se je godilo onim v okraju St. Pölten na splošno. Zlasti jim je primanjkovalo hrane. Sedaj so begunce iz tega okraja poslali večinoma v Steinklamm. Ostali so zunaj po vaseh še nekateri, ki so pri kmetih ali tovarnah dobili delo, ki mislijo, da se bodo zunaj lažje preživljali. S tem, da so ostali, so pa izgubili begunsko podporo!

Pri vsem pomanjkanju, pri vsem mrazu in snegu pozimi, kljub temu, da smo imeli slaba stanovanja, vlažna — smo zunaj barak ostali zdravi. Morda bi še doma ne bili tako zdravi. Odraslih je umrlo prav malo, otrok pa niti eden. Da bi nam ljubi Bog vsaj zdravje dal, da bi enkrat zopet videli svojo krasno domovino. Lepa je ta dežela, krasna — a še lepša, krasnejša je naša dolina in tisočkrat ljubši nam je naš — sedaj še bolj goli in opustošeni Kras! Da, tisočkrat ljubši! Da bi le kmalu se mogli tja vrniti.

Krapina zdravi trganje revmo ischias 850 Pojasnila in prospekti zastonj. Toplice (Hrvatsko)

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

I. Jakob Kompore, roj. 25. aprila 1876. oženj. mlekar v Krtini, II. Josip Ozbič, samski mlekar v Trstu sta kriva in sicer Kompore, da je koncem novembra 1916. oziroma začetkom decembra v Krtini in v Moravški okolici kjer je bilo mleko dotlej po ca. 20. do 30 h z razglasitvijo ponudil, da nakupuje liter mleka odslej po 40 h, da je torej za neobhodno potrebno stvar namenjeno nadaljni prodaji, ponudil višjo kot do tedaj v kraju običajno ceno in Josip Ozbič pa, da je v novembru 1916 v Krtini Komporetu naročil to dvignjenje cene.

S tem sta zagrešila, Kompore prestopok § 19/1 ces. nar. z dne 21/8 1916 drž. zak. št. 261 in Josip Ozbič po § 5 k. r. in po § 19/1 leg. cit. in se obsojata po § 19/1 leg. cit. in sicer Jakob Kompore v 4 dni zopora in Josip Ozbič pa na 14 dni zopora in 200 K globe oziroma za slučaj neizterljivosti v nadaljnih 20 dni zopora in po § 389 k. p. r. oba v solidarno povračilo stroškov kazenskega postopanja in vsak zase v povračilo stroškov izvršitve kazni. Ob enem se v smislu § 23 leg. cit. izreče da se ima ta sodba objaviti po enkrat v listih Edinost, Slovenec in Slov. Narod na stroške obdolžencev.

C. kr. okrajno sodišče na Brn odd. II., dne 27. aprila 1917.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani. Kongresni trg šte. 2.

S pravico javnosti vsled odloka c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 20. avg. 1911, št. 28. 837.

NAZNANILO.

Upisovanje za šolsko leto 1917/18 se vrši

28. in 29. junija od 10. do 12. ure dopoldne

Na deški trgovski šoli se sprejemajo: v pripravljalni razred učenci, ki so dopolnili 13. leto starosti ali pa ga bodo še tekom solarnega leta dopolnili,

v I. letnik učenci, ki so a) dopolnili 14. leto starosti ali ga bodo še tekom solarnega leta dopolnili in so b) z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje šole ali pa popolno meščansko šolo ali c) uspešno prestali posebno sprejemno izkušnjo.

Na dekliški trgovski šoli se sprejemajo:

1. prvi letnik učenke, ki so a) dopolnile 14. leto starosti ali ga bodo dopolnile še tekom solarnega leta in so b) dovršile meščansko šolo ali pa 8. razred ljudske šole.

Vstopnina je K 5.—, prispevek k učilom K 10.—.

K vpisovanju je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vpisuje se tudi lahko pismenim potom.

V Ljubljani, dne 16. junija 1917.

Ravnateljstvo.

Javna dražba.

A VIII 311/13-57

Dne 24. junija 1917 se bo vršila v Iški vasi št. 83 ob 3. uri popoldne zakupodaja hiše št. 83 v Iški vasi, v kateri se obrtuje gostinška obrt in trgovina s špicerijskim blagom, ter vria zraven hiše, parceli št. 679/1 in 679/4 k. o. Iškavas ter hleva pri hiši št. 13 v Iški vasi.

Dražbeni pogoji so na vpogled med uradnimi urami v sobi št. 33.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani.

odd. VIII, dne 8. junija 1917.

Št. 509/pr.

Razpis.

Sekundarska služba.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti troje mest sekundarijev.

Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu z 2.000 K, v drugem letu z 2.400 K in od tretjega leta dalje z 2.800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 10. julija 1917

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 9. junija 1917.

Za Ljubljano in druge okrajne poslovalnice sprejememo takoj še nekaj spretnih in zanesljivih

sotrudnikov (akviziterjev)

pod zelo ugodnimi pogoji. — Ustmene ali pismene ponudbe sprejema deželna poslovalnica c. kr. avstr. zaklada za vdove in sirote, zavarovalni oddelek, v Ljubljani, Frančevo nabrežje 1, I. nadstrp.

Naročaito „Slovenca.“

Mladenič,

39 let star, mirnega značaja, v dobri drž. službi s pravico do pokojnine in z nekaj tisoč kron gotovina, bi se rad seznanil v svrhu ženitbe z dobro srčno gospico ali vdovo v starosti 18-25 let, ki bi imela lastno hišo, pripravno za obrt in ako je mogoče tudi nekaj posestva. — Le resne ponudbe, ako je le mogoče s sliko pod »Ustanovitev srečnega doma« št. 1478 na upravnitvo »Slovenca«.

Mladenič, prost vojaščine, želi službo

cerkvenika

pri večji fari na deželi, kjer bi imel prosto stanovanje in nekaj zemljišča. Ponudbe prositi na upravo tega lista pod »Cerkvenika 1462«.

Mladenič

superarbitranec, nepoškodovane zunanosti, z nekaj gotovine si želi seznaniti v svrhu ženitbe z gospodično staro 17-26 let; prednost ima kmečko dekle prijazne in čedne zunanosti, katera ima vsaj nekoliko posestva s stanovanjem. Ponudbe naj se pošiljajo na upravnitvo tega lista št. 1463. — Tajnost strogo zamčena.

Vsakovrstne

108

slamnike

priloga gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba, kakor je v takem času najboljemogoča. FR. CERAR, tov. slamnikev v Stobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

F. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 28 (prej v Gorici)

vij. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev, gramofonov, žepn. elektr. svetilk, kompl. že od K 2.—. V zalogi vedno par tisoč. Najboljše baterije. Posebno nizka cena za razprodajalce.

Mehanična delavnica Stari trg št. 11.

Framydol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno obarva. 1 steklenica s poštno vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 2-45. Povzette 85 vinarjev več. Naslov za naročila: JAN GRODICH, drožerija pri angelu, Brno 643, Morava.

Stanovanje

se išče za 1. november, obstoječe iz 2-3 sob, kuhinje in vseh pritliklin. — Ponudbe se prositi na upravo lista pod »November« št. 1280.

Za sadje od 25 do 200 kg vsebine že rabljene

zaboje in košare

iz pletenine za 5 do 10 kilogramov kupi vsako množino Ivan Razboršek, Smartno pri Littji.

Kupim dobro ohranjeno damsko KOLO.

Ponudbe na upravo lista pod »Damsko kolo« 1445.

Nikakega zobobola več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ lajša bol pri vseh zobobolih kakor tudi pri najtrudovrat. reumat. zobnih bolečinah, kjer so odrekla vsa sredstva. Pri uspehu denar nazaj! Cena K 2.— 3 tube K 6.—, 6 tub K 8.— — Nikakega zobne praline več. Srečno bogo zobe dosežete s XIRIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2.—, 3 stekel. K 5.—, KEMENY, Kaschau I. post. pr. 12-Z. 42 Ogrsko.

Pridno, pošteno

DEKLE

iz dobre hiše z najboljšimi referencami, vajena trgovine in sploh vsega gospodinjstva, išče primerne službe v boljši hiši, najraje na deželi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1446. (Znamka)

500K Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanj. KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/303 Ogrsko. 1042

Kupim

hišo s posestvom

za eno kravo, najraje na samoti. Ponudbe s ceno na upravo »Slovenca« pod št. 1417.

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrdka

J. Pogačnik, 2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

15 letni deček

poštenih starišev bi se rad seznanil

ključavničarske obrti.

Vse druge podrobnosti pove Katarina Zajc, Vrhnika 343. 1447

Lepo posestvo,

85 oral, najboljša zemlja v ravnini, velika in praktična poslopja, gostilna, 10 minut od kolodvora, 40 minut od mesta, priljubljen kraj za izletnike, se radi rodbinskih razmer ceneno proda. Cenjena vprašanja kupcev pod »Posestvo 1454« na upravo tega lista.

Povečane slike

de naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Jožef Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Gostilna

v Ljubljani ali okolici se želi prevzeti v najem ali na račun. — Ponudbe na M. Diehsner v Ljubljani, Slomškova ulica 6.

MATTONIS JEDINSTVEN U SVOJAJ ANALITIČNOJ KAKVOČI NAJBOLJE ODVAJNA NAJSLABŠE NIJE PORODIČNO PIČE

GISSHUBLER ČISTI PRIRODNI ALKALIČNI KISELI IZVOR

Zaloge v Ljubljani: A. Šarabon in Julius Elbert.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se vam dopošlje — na zahtevo brezplačno. — Prva tovarna ur **JAN KONRAD**, c. in kr. dvor, založnik Brúx št. 1552 (Česko). Nikol ali jeklene ure na sidro K 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.—, 11.—, 12.—, 13.—, 14.—, 15.—, 16.—, 17.—, 18.—, 19.—, 20.—, 21.—, 22.—, 23.—, 24.—, 25.—, 26.—, 27.—, 28.—, 29.—, 30.—, 31.—, 32.—, 33.—, 34.—, 35.—, 36.—, 37.—, 38.—, 39.—, 40.—, 41.—, 42.—, 43.—, 44.—, 45.—, 46.—, 47.—, 48.—, 49.—, 50.—, 51.—, 52.—, 53.—, 54.—, 55.—, 56.—, 57.—, 58.—, 59.—, 60.—, 61.—, 62.—, 63.—, 64.—, 65.—, 66.—, 67.—, 68.—, 69.—, 70.—, 71.—, 72.—, 73.—, 74.—, 75.—, 76.—, 77.—, 78.—, 79.—, 80.—, 81.—, 82.—, 83.—, 84.—, 85.—, 86.—, 87.—, 88.—, 89.—, 90.—, 91.—, 92.—, 93.—, 94.—, 95.—, 96.—, 97.—, 98.—, 99.—, 100.—, 101.—, 102.—, 103.—, 104.—, 105.—, 106.—, 107.—, 108.—, 109.—, 110.—, 111.—, 112.—, 113.—, 114.—, 115.—, 116.—, 117.—, 118.—, 119.—, 120.—, 121.—, 122.—, 123.—, 124.—, 125.—, 126.—, 127.—, 128.—, 129.—, 130.—, 131.—, 132.—, 133.—, 134.—, 135.—, 136.—, 137.—, 138.—, 139.—, 140.—, 141.—, 142.—, 143.—, 144.—, 145.—, 146.—, 147.—, 148.—, 149.—, 150.—, 151.—, 152.—, 153.—, 154.—, 155.—, 156.—, 157.—, 158.—, 159.—, 160.—, 161.—, 162.—, 163.—, 164.—, 165.—, 166.—, 167.—, 168.—, 169.—, 170.—, 171.—, 172.—, 173.—, 174.—, 175.—, 176.—, 177.—, 178.—, 179.—, 180.—, 181.—, 182.—, 183.—, 184.—, 185.—, 186.—, 187.—, 188.—, 189.—, 190.—, 191.—, 192.—, 193.—, 194.—, 195.—, 196.—, 197.—, 198.—, 199.—, 200.—, 201.—, 202.—, 203.—, 204.—, 205.—, 206.—, 207.—, 208.—, 209.—, 210.—, 211.—, 212.—, 213.—, 214.—, 215.—, 216.—, 217.—, 218.—, 219.—, 220.—, 221.—, 222.—, 223.—, 224.—, 225.—, 226.—, 227.—, 228.—, 229.—, 230.—, 231.—, 232.—, 233.—, 234.—, 235.—, 236.—, 237.—, 238.—, 239.—, 240.—, 241.—, 242.—, 243.—, 244.—, 245.—, 246.—, 247.—, 248.—, 249.—, 250.—, 251.—, 252.—, 253.—, 254.—, 255.—, 256.—, 257.—, 258.—, 259.—, 260.—, 261.—, 262.—, 263.—, 264.—, 265.—, 266.—, 267.—, 268.—, 269.—, 270.—, 271.—, 272.—, 273.—, 274.—, 275.—, 276.—, 277.—, 278.—, 279.—, 280.—, 281.—, 282.—, 283.—, 284.—, 285.—, 286.—, 287.—, 288.—, 289.—, 290.—, 291.—, 292.—, 293.—, 294.—, 295.—, 296.—, 297.—, 298.—, 299.—, 300.—, 301.—, 302.—, 303.—, 304.—, 305.—, 306.—, 307.—, 308.—, 309.—, 310.—, 311.—, 312.—, 313.—, 314.—, 315.—, 316.—, 317.—, 318.—, 319.—, 320.—, 321.—, 322.—, 323.—, 324.—, 325.—, 326.—, 327.—, 328.—, 329.—, 330.—, 331.—, 332.—, 333.—, 334.—, 335.—, 336.—, 337.—, 338.—, 339.—, 340.—, 341.—, 342.—, 343.—, 344.—, 345.—, 346.—, 347.—, 348.—, 349.—, 350.—, 351.—, 352.—, 353.—, 354.—, 355.—, 356.—, 357.—, 358.—, 359.—, 360.—, 361.—, 362.—, 363.—, 364.—, 365.—, 366.—, 367.—, 368.—, 369.—, 370.—, 371.—, 372.—, 373.—, 374.—, 375.—, 376.—, 377.—, 378.—, 379.—, 380.—, 381.—, 382.—, 383.—, 384.—, 385.—, 386.—, 387.—, 388.—, 389.—, 390.—, 391.—, 392.—, 393.—, 394.—, 395.—, 396.—, 397.—, 398.—, 399.—, 400.—, 401.—, 402.—, 403.—, 404.—, 405.—, 406.—, 407.—, 408.—, 409.—, 410.—, 411.—, 412.—, 413.—, 414.—, 415.—, 416.—, 417.—, 418.—, 419.—, 420.—, 421.—, 422.—, 423.—, 424.—, 425.—, 426.—, 427.—, 428.—, 429.—, 430.—, 431.—, 432.—, 433.—, 434.—, 435.—, 436.—, 437.—, 438.—, 439.—, 440.—, 441.—, 442.—, 443.—, 444.—, 445.—, 446.—, 447.—, 448.—, 449.—, 450.—, 451.—, 452.—, 453.—, 454.—, 455.—, 456.—, 457.—, 458.—, 459.—, 460.—, 461.—, 462.—, 463.—, 464.—, 465.—, 466.—, 467.—, 468.—, 469.—, 470.—, 471.—, 472.—, 473.—, 474.—, 475.—, 476.—, 477.—, 478.—, 479.—, 480.—, 481.—, 482.—, 483.—, 484.—, 485.—, 486.—, 487.—, 488.—, 489.—, 490.—, 491.—, 492.—, 493.—, 494.—, 495.—, 496.—, 497.—, 498.—, 499.—, 500.—, 501.—, 502.—, 503.—, 504.—, 505.—, 506.—, 507.—, 508.—, 509.—, 510.—, 511.—, 512.—, 513.—, 514.—, 515.—, 516.—, 517.—, 518.—, 519.—, 520.—, 521.—, 522.—, 523.—, 524.—, 525.—, 526.—, 527.—, 528.—, 529.—, 530.—, 531.—, 532.—, 533.—, 534.—, 535.—, 536.—, 537.—, 538.—, 539.—, 540.—, 541.—, 542.—, 543.—, 544.—, 545.—, 546.—, 547.—, 548.—, 549.—, 550.—, 551.—, 552.—, 553.—, 554.—, 555.—, 556.—, 557.—, 558.—, 559.—, 560.—, 561.—, 562.—, 563.—, 564.—, 565.—, 566.—, 567.—, 568.—, 569.—, 570.—, 571.—, 572.—, 573.—, 574.—, 575.—, 576.—, 577.—, 578.—, 579.—, 580.—, 581.—, 582.—, 583.—, 584.—, 585.—, 586.—, 587.—, 588.—, 589.—, 590.—, 591.—, 592.—, 593.—, 594.—, 595.—, 596.—, 597.—, 598.—, 599.—, 600.—, 601.—, 602.—, 603.—, 604.—, 605.—, 606.—, 607.—, 608.—, 609.—, 610.—, 611.—, 612.—, 613.—, 614.—, 615.—, 616.—, 617.—, 618.—, 619.—, 620.—, 621.—, 622.—, 623.—, 624.—, 625.—, 626.—, 627.—, 628.—, 629.—, 630.—, 631.—, 632.—, 633.—, 634.—, 635.—, 636.—, 637.—, 638.—, 639.—, 640.—, 641.—, 642.—, 643.—, 644.—, 645.—, 646.—, 647.—, 648.—, 649.—, 650.—, 651.—, 652.—, 653.—, 654.—, 655.—, 656.—, 657.—, 658.—, 659.—, 660.—, 661.—, 662.—, 663.—, 664.—, 665.—, 666.—, 667.—, 668.—, 669.—, 670.—, 671.—, 672.—, 673.—, 674.—, 675.—, 676.—, 677.—, 678.—, 679.—, 680.—, 681.—, 682.—, 683.—, 684.—, 685.—, 686.—, 687.—, 688.—, 689.—, 690.—, 691.—, 692.—, 693.—, 694.—, 695.—, 696.—, 697.—, 698.—, 699.—, 700.—, 701.—, 702.—, 703.—, 704.—, 705.—, 706.—, 707.—, 708.—, 709.—, 710.—, 711.—, 712.—, 713.—, 714.—, 715.—, 716.—, 717.—, 718.—, 719.—, 720.—, 721.—, 722.—, 723.—, 724.—, 725.—, 726.—, 727.—, 728.—, 729.—, 730.—, 731.—, 732.—, 733.—, 734.—, 735.—, 736.—, 737.—, 738.—, 739.—, 740.—, 741.—, 742.—, 743.—, 744.—, 745.—, 746.—, 747.—, 748.—, 749.—, 750.—, 751.—, 752.—, 753.—, 754.—, 755.—, 756.—, 757.—, 758.—, 759.—, 760.—, 761.—, 762.—, 763.—, 764.—, 765.—, 766.—, 767.—, 768.—, 769.—, 770.—, 771.—, 772.—, 773.—, 774.—, 775.—, 776.—, 777.—, 778.—, 779.—, 780.—, 781.—, 782.—, 783.—, 784.—, 785.—, 786.—, 787.—, 788.—, 789.—, 790.—, 791.—, 792.—, 793.—, 794.—, 795.—, 796.—, 797.—, 798.—, 799.—, 800.—, 801.—, 802.—, 803.—, 804.—, 805.—, 806.—, 807.—, 808.—, 809.—, 810.—, 811.—, 812.—, 813.—, 814.—, 815.—, 816.—, 817.—, 818.—, 819.—, 820.—, 821.—, 822.—, 823.—, 824.—, 825.—, 826.—, 827.—, 828.—, 829.—, 830.—, 831.—, 832.—, 833.—, 834.—, 835.—, 836.—, 837.—, 838.—, 839.—, 840.—, 841.—, 842.—, 843.—, 844.—, 845.—, 846.—, 847.—, 848.—, 849.—, 850.—, 851.—, 852.—, 853.—, 854.—, 855.—, 856.—, 857.—, 858.—, 859.—, 860.—, 861.—, 862.—, 863.—, 864.—, 865.—, 866.—, 867.—, 868.—, 869.—, 870.—, 871.—, 872.—, 873.—, 874.—, 875.—, 876.—, 877.—, 878.—, 879.—, 880.—, 881.—, 882.—, 883.—, 884.—, 885.—, 886.—, 887.—, 888.—, 889.—, 890.—, 891.—, 892.—, 893.—, 894.—, 895.—, 896.—, 897.—, 898.—, 899.—, 900.—, 901.—, 902.—, 903.—, 904.—, 905.—, 906.—, 907.—, 908.—, 909.—, 910.—, 911.—, 912.—, 913.—, 914.—, 915.—, 916.—, 917.—, 918.—, 919.—, 920.—, 921.—, 922.—, 923.—, 924.—, 925.—, 926.—, 927.—, 928.—, 929.—, 930.—, 931.—, 932.—, 933.—, 934.—, 935.—, 936.—, 937.—, 938.—, 939.—, 940.—, 941.—, 942.—, 943.—, 944.—, 945.—, 946.—, 947.—, 948.—, 949.—, 950.—, 951.—, 952.—, 953.—, 954.—, 955.—, 956.—, 957.—, 958.—, 959.—, 960.—, 961.—, 962.—, 963.—, 964.—, 965.—, 966.—, 967.—, 968.—, 969.—, 970.—, 971.—, 972.—, 973.—, 974.—, 975.—, 976.—, 977.—, 978.—, 979.—, 980.—, 981.—, 982.—, 983.—, 984.—, 985.—, 986.—, 987.—, 988.—, 989.—, 990.—, 991.—, 992.—, 993.—, 994.—, 995.—, 996.—, 997.—, 998.—, 999.—, 1000.—

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina, Gabl ob Orlici, Češko.

Iščem eno ali dve ženski

delavki

za razna dela na tesališču, kateri bi bili vajeni poljskega dela, ter enega

delavca

(tožaka) lahko je tudi invalid. **FRANC RAVNIKAR**, oblast. skušeni meštini tarsarski mojster, Ljubljana, Linhartova ulica 25. 1413

G. F. Jurásek

vzglasevalec glasovirjev in trgovca glasbil

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamena in desetletno jamstvo. Špocelni zavod za vglasevanje ter popravila vseh glasbil. Vzglasevalec v »Glasbeni matični ter v vseh slovenskih zavodih.

Služkinja

se išče za vsa domača dela v meščansko hišo. Taka, ki zna nekoliko kuhati, ima prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod »Poštenost 1416«.

Jetični

blodični škrofulozni slabokrvni bolni na prsih belni na pljučih nadušljivi

Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno navedenim bolnikom dolgosajeljeno polajšanje in ozdravljenje:

Lekarja Vértesa Apnenozelezni sirup.

To sredstvo se je izkazalo stajno pri stoisod bolnikih in ga tedaj pripravljajo in porabljajo najodličnejši profesorji in zdravniki kot najvažnejše sredstvo pri gorzkih boleznih, kakor tudi pri oslovskem kašlju, anglički boleznih (rinitis), bijuvanju krvi, suhosti, ženskih boleznih ter pri slabosti in utrujenosti vsake vrste. Radi svojega prijetnega okusa in duha ga radi zavijajo največji razvijenci, celo otroci.

Vojaki, ki se utrujeni in oslabiljeni vračajo z bojišča, ga radi jemljejo z veliko koristjo za utrditev in okrepitev organizma, ki je oslabil po vojnih naporih.

1 steklenica K 6.— franko; 4 steklenice, navadno zadostujejo za eno zdravljenje, če se pošlje denar naprej, K 17.— franko; pri L. Vértesu, Adler-Apotheke, Lugos 402

Plemenske prašičke

čistokrvne nemške žlahtne pasme 2 do 6 mesecev stare, in

plemenske bike

pingavske pasme ima na prodaj graščina Križ pri Kamniku.

100 dukatov negovic, moških, 300 parov pravih usnjatih čevljev za gospode in dame, 600 parov pravih usnjatih čevljev za dame, poletnih, 200 ženskih in 200 moških oblek.

Prada se na debelo!

Cene ugodne! Pojasnila daje: **Maks Ličen, Novomesto 73**

Henrik Weisz Nagysallo (Kom. Bars)

Ustan. 1910.

dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.— zakon. protokol K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Resljeva cesta 1.

Marijin trg 1.

priporoča vse vrste oljnatih, suhih in fadsadnih barv, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, mast za usnje, kolo-maza, čopičev, steklarskega kleja in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Seznami na razpolago.

Zahtevajte slovenski cenik!

Naslov: Jos. Petelinc, Ljubljana.

Priporoča se tvrdka

JOS. PETELINC

tovarniška zaloga šivalnih strojev.

Stroji v raznih opre mah in sistemih, priproste kakor tudi luxus-opreme vedno v zalogi. Pouk v umetnem vezenju brezplačen!

Ljubljana,

1394

blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi tretja hiša.

10 letna garancija!

Tehnična pisarna

2780

za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna posređovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posređovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam
slamnate čevlje (solne)
in slamnate podplate za v čevlje

katere sem začel izdelovati, tako da ustrežem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bodo ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi! FRANG CERAR, tovarna slamnokov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 107

za TRGANJE, REVMO,

otroške bolezni in motenj av prebavi
več stoletij preizkušeno kopališče**LIPIK** (Slavonija) 64° C

Tudi med vojno pozimi in poleti v obratu.

S kopeli združena preskrba.
Prospekte pošilja
KOPALJSKO RAVNATELJSTVO.Radioaktivni, alkalčni, solno kiselno
in jod vsebujoči topli vrelec.
ZDRAVLJENJE Z BLATOM.**PREMOG ZA KROMPIR!**

V smislu ukaza c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 13. marca 1917 namerava trboveljska premogokopna družba skleniti pogodbe o dobavi krompirja (vsako množino) in je družba eventualno pripravljena dati v kompenzacijskem potu za poslani krompir premog. Ponudbe se prosijo na vodstvo premogokopa Zagorje ob Savi, Kranjsko. 1392

Zadružna zveza v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema prijave na

VI. avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

- I. 40 letno davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo po K 92'—,
- II. 5½% dne 1. maja 1927 povračljive državne zakladnice po K 93'50, pristevisi obrestil od 1. maja 1917 dalje.

**Podpisovanje
VI. vojne ga posojila**je podaljšano do 22.
junija.

To nam omogoča, da do preklica sprejemamo tudi še nadalje vojno-posojilna zavarovanja.

Naj nihče ne zamudi te prilike in naj stori dolžnost proti sebi in svojim kakor tudi nasproti domovini.

Pojasnila daje:

Glavno zastopstvo
družbe „Anker“
v Gradcu, Rauberg. 20,
v Ljubljani: Prisojna ulica 1 in vsa druga mesta in agenture.

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica št. 1

sprejema po ORIGINALNIH POGOJIH prijave na:

VI. AVSTRIJSKO VOJNO POSOJILLO

- I. davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo po K 92'5 odštevisi ½% bonifikacija cije t. j. K 92'— za K 1'— nom.
- II. davka proste 5½% dne 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice po K 94'— odštevisi ½% bonif. t. j. K 93'50 za K 1'— nom.

Pri amortizacijskem posojilu dobijo subskribenti kot posebno bonifikacijo za eden mesec obrestil zastoj (to je 46 vinarjev pri vsakih K 1'— nominala).

Pojasnila in tiskovine pri blagajni banke na razpolago.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

šesto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko drž. posojilo 92 K. - II. davka proste 5 1/2 % dne 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice 93.50 K.

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.

Modni salon.

V zalogi

novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo
najnovejših slamnikov.

Odpriote tudi v opoldanskih urah.
Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič
Rimska cesta št. 6

Ustanovljeno i. 1893.

Ustanovljeno i. 1893.

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti
poroštvu, zaštavi življenjskih polic,
posestev, vrednostnih papirjev ali
zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v od-
sekah ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne
vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915
519.348.40 kron. Daležnikov je bilo koncem leta 1915
1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene
glavnice za 6,089.850 kron.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neopodna in jamstvena zavarovanja
Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. . . . . K 173.490.833.—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. . . . . K 48.732.022.76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor ne merava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastojni in
poštne prosijo. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

MILLO

dobivate
v specialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana, Sv. Petra c. 20.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna
mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluze za dame

Mestni trg št. 10.

Najboljši in najpopolnejši so le

povsod
hvaljeni in
priljubljeni

Pfaff šivalni stroji

povsod
hvaljeni in
priljubljeni

enako

Puchova vozna kolesa

s prima pneumatiko, enaki kot pred vojno.

Samo pri **IGN. VOK** Samo pri

specialna trgovina s šivaln. stroji, kolesi ter zraven spadajočimi deli
Ljubljana, Sodna ulica 7, poleg justične palače,

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža,
čopičev, barv za umetne in sobne sli-
karje, barv za zidovje, sploh vseh v
najino stroko spadajočih predmetov v
priznani najboljši kakovosti, pri točni in
vestni postrežbi.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po
14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti
izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških
krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni
blek in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po 6, 10 in 15 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštнім povzetjem ali denar
naprej iz tvornice, kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj, I, Kohlmarkt 11.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 33 podružnic, Vogal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital 60,200,000 K Reserve 17,000,000 K

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na
hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim
vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupo-
vanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shra-
njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsledar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. novembra 1916 K 143,241.140.—

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mes-
tih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodaja-
nje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za
ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom
stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja